Vol. II. — No. 9 1930

S. A. D. R.

PUBLICAŢIUNE DE TEATRU ROMANESC

INCURCA LUME

COMEDIE IN TREI ACTE

DE

A. de HERZ

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ
„M. [illegible]"
Inventar Nr. 18794

EDITURA SOCIETĂŢII AUTORILOR DRAMATICI ROMÂNI

A. de HERZ

INCURCA LUME !

COMEDIE IN TREI ACTE

1794

TEATRUL MIC

A. de HERZ

joacă in noua sa piesă

INCURCA LUME!

Comedie in trei acte

impreună cu

LENY CALER

M. WAUVRINA **C. HOCIUNG**

AL. GHIBERICON

şi

AURA RADOVICI — MARCEL ENESCU

dela Teatrul Naţional

Direcţiunea de scenă: SICA ALEXANDRESCU

PREMIERA: VINERI 11 IANUARIE 1929

Biletele s'au pus in vânzare la cassa Teatrului MIC

EDITURA S. A. D. R. BUCUREŞTI

DISTRIBUȚIA

Emil Strâmbuleanu	D-L A. DE HERZ
Bungrăzescu	„ MARCEL ENESCU
Matei Pintenaru	„ AL. GHIBERICON
Marchizul	„ C. HOCIUNG
Didina Strâmbuleanu	D-NA AURA RADOVICI
Olga	D-RA LENY CALER
Maria	D-NA MARIA WAUVRINA

Direcțiunea de scenă: SICĂ ALEXANDRESCU

Premiera: VINERI 11 IANUARIE 1929

Copyright by **A. de Herz**, 1929

Toate drepturile de traducere, reproducere și reprezentare rezervate pentru toate țările

Lui SCARLAT FRODA

ACTUL INTAIU

In casa avocatului Emil Strâmbuleanu.

Un hol în care intri prin vestibilul din fund.

Imediat, la dreapta, o fereastră mare cu geamuri late, apoi, pe planul întâi, o uşă care duce în camera de lucru. La stânga, pe acelaş plan, altă uşă care duce în dormitor. Mai sus de această uşă sunt câteva trepte care duc în restul apartamentului.

Divan mare, în fund, între aceste trepte şi larga deschizătură a vestibulului. Lângă el e o mescioară cu telefon. Fotoliuri, tablouri, covoare, etc...

SCENA I

DIDINA, MARIA

(E întuneric. Didina, după o noapte de aşteptare, a aţipit pe divan. Intră Maria care, de dimineaţă, vine să scuture. Vede pe stăpână-sa şi se opreşte speriată. Sgomotul a trezit-o pe Didina).

DIDINA. — Nu te speria. Eu sunt.

MARIA, *îngrijată.* — Nu v'a fost bine, coniţă ?

DIDINA, *încă nedumerită.* — Cât e ceasul ?

MARIA. — Trecut de şapte.

DIDINA, *se ridică speriată.* — Dimineaţa!?

MARIA. — Sigur. Venisem să scutur. *(In vreme ce Didina intră iarăş la grije).* Nici eu n'am dormit toată noaptea.

DIDINA, *neglijent.* — Ţi-a fost rău ?

MARIA. — Nu, dar cu Vasile, care nici azi noapte n'a venit acasă.

DIDINA. — Nici el n'a venit ? *(indignată)* Păcătoşii !

MARIA, *zâmbeşte uşor.* — Cum văd eu, n'a venit nici conaşul.

DIDINA. — N'a venit. Ori i s'a întâmplat ceva, ori...

MARIA. — Nu i s'a întâmplat nimic. Când îi se întâmplă ceva, îi se întâmplă acasă ! Vasile vine acasă, când îi e rău ; când nu vine ştiu că e sănătos.

DIDINA. — Da, dar conaşului nu i se întâmplă nici odată să lipsească de acasă noaptea. L-am aşteptat până la două, trei, patru, pe urmă n'am mai putut şi m'am culcat pe divan.

MARIA. — Poate c'a venit şi s'a dus să se culce, fără să ştiţi.

DIDINA, *e în dreptul uşei din stânga.* — Aş ! *(deschide uşa şi chiamă)* Emil ! Da' de unde !... *(închide uşa)* Vezi-ţi de treabă. *(pauză)* Mă gândeam să telefonez lui frate-meu, să se intereseze, dar mi-e că fac mai rău.

MARIA. — Nu mai telefonaţi, coniţă, că vine conaşul !... Eu n'am nici un frate ca să-i telefonez şi Vasile vine totdeauna.

DIDINA. — Bine... Vasile... !

MARIA. — La fel sunt toţi, coniţă ! Ori boer ori... ! La fel, sunt, când dau de una, care le face cu ochiul. Eu... ce să vă spun, m'am obişnuit. O să vă obişnuiţi şi dumneavoastră.

DIDINA. — Iţi foarte mulţumesc. Eu nu suport !...

MARIA. — Aşa spuneam şi eu la început, dar pe urmă m'am gândit că tot cu el e mai bine şi ne-am împăcat.

DIDINA. — Bine,... tu... !...

MARIA. — La fel suntem toate, coniţă !... Ori cucoane, ori... ! Tot aia e. De cât să-i schimbăm mereu, mai bine ştii că ai omul tău. Păcătos cum o fi, dar vede de tine.

DIDINA. — Aşa judeci tu. Eu mă despart de un astfel de bărbat şi nu-mi mai trebue nimeni.

MARIA. — Aşa judecaţi dv., şi pe urmă tot vă trebue...

DIDINA, *plictisită, schimbă vorba.* — Vezi-ţi de treabă !... Pe urmă pregăteşte-mi baia, şi... *(rămâne pe gânduri)*

MARIA. — Şi... ?

DIDINA. — Nimic. *(ese prin stânga).*

(Maria desface perdelele şi pe urmă deschide fereastra. E ziuă deabinelea. Cu cârpa de praf începe să scuture un scaun tocmai când prin fund intră Emil Strâmbuleanu. Treizeci şi ceva de ani. O eleganţă nu prea căutată. Puţin dezorientat, înaintează ca omul ce se simte vinovat).

SCENA II

EMIL, MARIA

EMIL, *în şoaptă.* — Pst!... *(Maria îl vede, încetează cu scuturatul)* Ce faci acolo? *(îşi scoate pardesiul şi-l pune pe divan).*

MARIA. — Scutur !...

EMIL. — Coniţa doarme ?

MARIA. — Nu pot să ştiu, că acuma s'a culcat.

EMIL. — Acuma ? Da' ce-a fost la bal ?

MARIA. — Nu. V'a aşteptat toată noaptea. Era foarte îngrijată.

EMIL. — Să-i fie de bine.

MARIA.—Vroia chiar să telefoneze fratelui dumneaei.

EMIL, *îngrijat.* — Şi ?

MARIA: — N'a mai telefonat, dar era foarte îngrijată !... Am găsit'o aici ! *(închide fereastra)*

EMIL. — Lasă deschis, să intre aerul. *(Maria deschide fereastra)*

MARIA. — Mi-era să nu vă fie răcoare !...

EMIL, *răstit.* — Lasă deschis şi vezi-ţi de treabă !... Să nu faci sgomot până nu intru în iatac. *(Maria stă, Emil în vârful picioarelor merge spre uşa din stânga tocmai când intră Didina care se opreşte pe prag. Emil se zăpăceşte şi caută un mijloc de a eşi din încurcătură)* Tocmai întrebam de tine.

SCENA III

MARIA, EMIL, DIDINA

DIDINA, *aspră.* — Bună dimineaţa, domnule ! Aţi petrecut bine ?

EMIL. -- Ce vorbă-i aia : „petrecut bine" ? Am stat şi eu, ca omul care... este...

DIDINA, *Mariei.* — Du-te jos !... Aud paşi în curte. Trebue să fi venit Vasile !...

MARIA, *cu inima la loc.* — Ah !... Păcătosul !... *(ese repede prin fund luând pălăria şi pardesiul de pe divan)*

EMIL. — Ce e cu Vasile ?...

DIDINA. — N'auzişi ?... Un ticălos !... Bărbatul ei care n'a venit azi noapte acasă !...

EMIL, *cu ifos.* — Dacă i se întâmplă des, atunci Maria are dreptate !...

DIDINA, *iritată.* — Ticăloşenia nu se măsoară pe numărul ticăloşeniilor !... Nu, domnule ! O singură dată, e de ajuns, ca să nu mai meriţi nici un fel de consideraţie. *(Emil dă din umeri)* Emil, unde mi-ai fost azi noapte ?... De ce n'ai venit acasă, la ora când vii totdeauna ?

EMIL. — Pentrucă nu sunt tren, să viu la oră fixă. Pe urmă şi trenul întârziază. De ce n'aş întârzia eu ?... Hai să ne culcăm !... Sunt obosit,... tu eşti obosită...

DIDINA. — De unde ştii ?

EMIL. — Mi-a spus Maria că nu te-ai culcat. Amândoi suntem obosiţi. Hai să ne culcăm. *(vrea să treacă, dar Didina îl opreşte)*

DIDINA. — Un mijloc foarte simplu, pentru a ocoli explicaţiile.

EMIL, *enervându-se.* — Ce explicaţii ? N'am de dat nici un fel de explicaţii !... Dă-te la o parte, fii cuminte şi nu mai umbla cu fleacuri.

DIDINA, *neclintită.* — Emil, unde mi-ai fost azi noapte ?

EMIL, *plictisit.* — In oraş !...

DIDINA. — Unde şi la cine ? Am dreptul să întreb unde mi-ai umblat azi noapte.

EMIL. — Ai dreptul să întrebi, dar şi eu am dreptul să nu-ţi răspund.

DIDINA. — Cum?

EMIL. — Te-am învăţat cu năravuri Tot acasă şi acasă !... Am fost şi eu... care... e... nu... care aşa.., şi... *(spune vorbe fără şir)* Eu... *(încurcat)* Am fost în oraş !

DIDINA. — Oraşul e mare. Unde ? In ce loc ?

EMIL. — Treaba mea.

DIDINA. — Treaba dumitale, dar şi treaba mea.

EMIL. — Tocmai. Pentrucă e şi treaba mea şi treaba ta hai să ne vedem de treabă !

DIDINA. — Nu, Emil, nu !... Să nu crezi că scapi uşor cu glumele astea ! *(trece prin faţa lui, şi merge spre fereastră, de o închide. El vrea să iasă prin stânga, dar îl opreşte tonul hotărît al Didinei)* Nu sunt femee s'o laşi noaptea singură, ca să te duci să petreci.

EMIL, *exasperat.* — Odată, dragă !... Odată mi s'a întâmplat şi mie !...

DIDINA. — Odată şi e destul ca să pricep ce mă aşteaptă.

EMIL. — Nu te-aşteaptă nimic Didino ! Nu te-aşteaptă nimic ! Era bine să nu mă aştepţi nici tu. *(încurcat)* Am fost şi eu... asta... cu băeţi şi a trecut vremea fără să bag de seamă.

DIDINA. — Unde ? La ora asta toate localurile sunt închise. Toate cârciumile se închid.

EMIL. — Te rog ! Eu nu umblu prin cârciumi !

DIDINA. — Va să zică ai fost la cineva !... La cine?

EMIL. — Lasă-mă în pace, că ai început să mă plictiseşti. Eu nu dau socoteală nimănui.

DIDINA. — Da ? Nimănui ? Bine !... Va să zică eşti liber să faci ce vrei !...

EMIL. — Da !... Sunt liber să fac ce vreau.

DIDINA. — Bine !... Atunci, şi eu sunt liberă să fac ce vreau !...

EMIL. — Poftim !... N'ai decât să faci ce vrei. *(începe să râdă)*

DIDINA. — Nu, dragă, nu ! Imi respect prea mult casa ca s'o fac de râs !...

EMIL. — Foarte bine.

DIDINA. — Dar trebue s'o respecţi şi tu. După cinci ani de căsătorie găsesc că ai început prea de vreme.

EMIL. — Prea de vreme, şi te superi c'am venit prea târziu.

DIDINA. — Una şi cu una fac două : Ori îmi spui unde mi-ai fost azi noapte, ori plec pentru totdeauna.

EMIL. — E ridicol să ne certăm pentru asemenea prostii.

DIDINA : Nu e nici o prostie. Nu înţeleg să fiu bătaia ta de joc. *(crescendo cu plâns)* Nu înţeleg să fiu bătaia ta de joc, nu înţeleg să fiu bătaia ta de joc, nu înţeleg să fiu bătaia ta de joc, nu înţeleg să fiu bătaia ta de joc. *(aleargă la telefon unde îşi compune numărul)* Eu nu aştept ca lucrurile să se repete. Vreau dela început o lămurire... vreau dela început o lămurire...

EMIL : Ce faci femeie ? Cui mai telefonezi acuma ?

DIDINA. — Telefonez fratelui meu să vie... să-i spui tot,... şi să mă ia de aici !... *(în telefon)* Allo ! *(lui Emil)* Nu pot să fiu ridicolă.

EMIL, *exasperat.* — Da' cine ţi-a spus că eşti ridicolă ?.

DIDINA, *cu gura în receptor şi cu ochii la Emil.* — Dumneata care eşti un ticălos !... Care eşti un ticălos... Care nu mai ai un pic de demnitate... Care te-ai murdărit şi ai batjocorit casa... târându-mă şi pe mine în mocirla dumitale... Mizerabile !... Om fără caracter !... Ticălos !... Ticălos !...

EMIL. — Didino !... Vin'o-ţi în fire pentru numele lui Dumnezeu !... Ce-am făcut ? Ce s'a întâmplat ?

DIDINA, *în telefon.* — De ce te superi dragă !... Nu ţi-am spus nimic. Cum?... Batjocoră... Mocirlă...? Nu mă adresam ţie... E vorba de... *(lui Emil, care râde observând gafa Didinei)* Că eşti şi de o necuviinţă fără seamăn ! O femee !... O femee care nu ştie cum să se poarte mai frumos... Care nu te-a jignit cu nimic... şi de care îţi baţi joc !... Să ştie lumea te-ar omorî cu pietre... !... Creatură infamă !... *(în telefon)* Ce ! Cum, cine ? Care te scoală din somn la opt de dimineaţa să te înjure ? Nu pe tine, pe domnul care e aicea ! Aici e Didina. *(închide telefonul)* Domnul, care vine acasă la ziuă şi îşi lasă nevasta, toată noaptea, cu inima sărită... Care vine şi n'are bunul simţ să găsească un cuvânt frumos, un cuvânt care s'o 'mpace... *(se ridică de pe divan unde telefonase)* ...un cuvânt care să-i liniştească grijile !...

EMIL. — Acum cu cine vorbeşti ?

DIDINA, *miratâ.* — Cu tine ! Mai e cineva aicia cu care să pot vorbi ?

EMIL. — Nu, dar înainte vorbeai cu Matei şi mă înjurai pe mine.

DIDINA. — Cu dumneata vorbesc. Cu dumneata care m-ai adus la disperare.

EMIL. — Deschide geamul că e cald şi să ne certăm pe răcoare.

DIDINA. — Mie mi-e frig.

EMIL. — Lasă să intre aerul. *(merge de-l deschide).*

DIDINA. — Firește. După o noapte de chef, îţi trebue ferestrele deschise. Mie, dupe o noapte nedormită mi-e frig.

EMIL, *răstit.* — Puţin îmi pasă !... Nu mă mai necăji. Isprăveşte !... Ce-am ajuns eu aici !... Am ajuns să fiu controlat la fiecare pas ?... De-aia m'am însurat, ca să mă bag la stăpân ? *(trece spre uşa din stânga)*

DIDINA, *încremenită.* — Ah !... Spune aşa !... Spune, că dupe cinci ani de căsătorie, ţi s'a urât cu mine, că ai găsit pe cineva cu care vrei să mă schimbi !. Şi cine e mizerabila care vrea să-mi strice casa. *(merge la fereastră şi închide geamul)* Spune-mi cine e femeea la care ai stat până la ziuă ?

EMIL. — Deschide geamul !

DIDINA. — Nu-l deschid !... Trebue să ne răfuim !. Trebue să-mi spui tot. Trebue să-mi explici.

EMIL. — Deschide geamul, că mă sufoc.

DIDINA. — Sufocă-te, plesneşte, da' nu'l deschid.

EMIL. — Didino, deschide geamul. In casa mea eu fac ce vreau !...

DIDINA. — Nu-l deschid !...

EMIL, *scos din fire.* — Deschide-l !...

DIDINA. — Nu !...

EMIL. — Deschide-l...

DIDINA. — Nu !...

EMIL, *înfuriat pune mâna pe primul obiect care-i vine la îndemână şi svârle în geamul care se sparge.* — Acum mai închide-l !

DIDINA, *speriată.* — Nu-l mai închid, dar mă duc să mă îmbrac şi plec.

EMIL. — Imbracă-te, şi pleacă, pentrucă în timp ce te îmbraci ai să te linişteşti şi nu mai pleci !

DIDINA. — Asta vă e suprema speranţă. Să ne liniştim !... Nu, domnule !... Sunt femei şi femei. Eu nu îndur asemenea jigniri. *(se aşează pe divan şi plânge)*

EMIL, *înduioşat.* — Jignire ? Pentru că am întârziat într'o noapte... Pentrucă m'am antrenat la vorbă... *(subit)* cu un prieten şi n'am prins de veste că s'a făcut ziuă !

DIDINA, *miratâ.* — Cu un prieten ? Cu ce prieten ? Îţi cunosc toţi prietenii, şi aici unul nu e din cei cari să stea în oraş până la ziuă.

EMIL. — Îi cunoşti tu pe toţi, dar uite că pe ăsta nu-l cunoşti.

DIDINA. — Cine e ?

EMIL. — Unul care îţi face în necaz de nu-l cunoşti *(amuzat de întorsătura lucrurilor)* Unu... aşa... pe care nu l-am văzut eu de douăzeci de ani.

DIDINA. — Bravo ! Şi cât ţi-a trebuit ca să scorneşti minciuna asta ?

EMIL, *senin.* — Nu mi-a trebuit mult de loc.

DIDINA. — Ca să minţi !

EMIL. — Nu ! Ca să-l găsesc.

DIDINA. — Emil !

EMIL. — Da.

DIDINA. — Caută altceva. Ceva mai inteligent.

EMIL. — Mai inteligent decât prietenul meu ? S'ar putea una ca asta ? Dacă nu era inteligent, şedeam eu cu el până la ziuă de vorbă ?

DIDINA. — Cum ? Menţii această enormitate ? Continui să spui că ai stat până acuma cu un prieten pe care nu l-ai văzut de douăzeci de ani ? Ce fel de prieten e ăsta pe care nu l-ai văzut de douăzeci de ani ?

EMIL. — Un prieten pe care nu l-am văzut de douăzeci de ani. Eu nu l-am văzut de douăzeci de ani ; el nu m'a văzut de douăzeci de ani ; nu ne-am văzut de patruzeci de ani ! *(râde, dar văzând că ea nici nu zâmbeşte se încurcă din ce în ce mai rău)* Un prieten... de şcoală ! Na, dacă vrei să ştii. Un prieten cu care am făcut liceul şi de care m'am despărţit acum douăzeci de ani. *(s'a răcorit)*

DIDINA. — Şi unde a fost până acuma ?

EMIL. — De unde vrei să ştiu ? Era, timp de douăzeci de ani, să dau telegrame după el : „unde eşti, mă, că m'am însurat şi vrea Didina să ştie unde eşti !"

DIDINA. — Şi nu l-ai mai întâlnit niciodată ?

EMIL. — Nu l-am mai întâlnit, pentrucă... e prieten

cu mine... nu l-am mai văzut de douăzeci de ani...

DIDINA. — Mi-ai mai spus, dar cum se face că nu v'aţi mai văzut ?

EMIL. — Pentrucă nu e din Bucureşti. Vezi ? E... dela... *(caută)* ...dela asta... dela... Piteşti ! Uite, vezi ? Ţi-am spus tot. Vechi prieten de şcoală, nu l-am văzut de douăzeci de ani şi acuma e la Piteşti. *(răcorit)* Hai, să ne culcăm.

DIDINA, *neclintită în ton şi în atitudine.* — Şi... cum îl chiamă ?

EMIL. — Cum îl chiamă ?... Ce-ţi pasă ţie cum îl chiamă ! Ce e prieten cu tine, şi dacă ţi-oi spune ai să-l ştii?

DIDINA. — N'o să-l ştiu dar vreau să ştiu cum îl chiamă.

EMIL, *încolţit.* — Îl chiamă... *(de-odată răstit)* ...i-a lasă-mă în pace şi nu mă mai chinui cu interogatoriile astea! Îl chiamă, cum îl chiamă...! Că tot omul are câte un nume... pe mine mă chiamă Emil, pe tine te chiamă Didina... pe el îl chiamă aşa... *(dar urmărit de privirea severă a Didinei îi scapă un nume de care şi el se miră când l-a rostit)* ..Bungrăzescu ! Uite, vezi : Bungrăzescu! La catalog venea pe pagina întâi la B. Eu pe pagina patra la S. Strâmbuleanu. *(complect liniştit)* Bungrăzescu Traian ! Traian Bungrăzescu.

DIDINA, *calmă.* — Bungrăzescu nu e un nume adevărat. E un nume făcut.

EMIL. — Fireşte. I l-a făcut tat'su !

DIDINA. — Nu ! I l-ai făcut tu acuma.

EMIL. — Da' ce eu sunt tat'su ?

DIDINA. — L-ai inventat la repezeală !... Ai căutat un nume !... Şi cum, când cauţi un nume nu găseşti niciodată la îndemână, ai inventat acuma, pe Bungrăzescu. Cum poate admite cineva să-l cheme Bungrăzescu ! !

EMIL. — Mă mir şi eu !... Dar ăsta a admis. De la părinţi, moştenim sau nu moştenim avere, numele însă îl moştenim totdeauna. De aia sunt şi oameni care şi-l schimbă. Bungrăzescu ăsta nu şi l-a schimbat! Să-l vezi tare nostim gras şi plin de haz !... De-aia am şi stat cu el până la ziuă. Bungrăzescu !... Chiar numele îţi indică un om cu haz !... N'ai văzut, sunt nume care îţi indică aspectul persoanei !... De pildă'! : Esmeralda !... O femee voinică şi chipeşă, ca un jandarm călare. Lenuţa !... ceva drăguţ şi mic !... Didina !... femee energică şi pusă pe ceartă !... La bărbaţi : Alexandru ! . Grav şi îndatoritor!... Costică!... un ăla aiurit!... Gică!... un pisălog !... Emil !... un tip simpatic care inspiră încredere, şi care... *(vrea să se apropie de ea ; Didina se fereşte)*

DIDINA. — Nu !... Acest Bungrăzescu îmi măreşte şi mai mult bănuiala !... Emil !... Minciuna ce-ai scornit, e menită să ascundă o infamie şi mai mare !... Tremur toată ! Ce-ai făcut azi noapte, Emil, de ce ai sfărâmat liniştea noastră !...

EMIL. — Vai de mine !... A sfărâmat-o... ăsta... cum am zis că-l chiamă ?

DIDINA. — Vezi că nu ţi-l mai aduci aminte ?

EMIL. — Parcă-l văd !... Şedea cu mine într'o bancă şi-mi sufla !... La concursuri uite aşa copiam dupe el ! *(mimează)* Era foarte silitor!... Premiantul întâi!... Eu? Un leneş ! Tata trecea examenele pentru mine !... De-aia am şi ajuns ceva şi el nu e nimic !... Ai băgat de seamă că nu se mai ştie nimic de premianţii cu care am fost în şcoală, în vreme ce tot leneşii de pe atunci, suntem azi cineva. Uite cum venea clasa !... Acolo era catedra. Dincoace tabla neagră. Pe catedră, profesorul care când deschidea catalogul ne băga pe amândoi în răcori. Pe urmă, nu mai puteam de bucurie când profesorul ajungea la... Z.... de-l scotea pe Zamfirescu. *(Văzând că nu reuşeşte să schimbe vorba, continuă repede şi enervat)* Veneam dela şcoală împreună şi treceam amândoi pe o stradă unde la... numărul... cinci... şedea o văduvă care ne pândea la geam de după nişte perdele portocalii. *(se opreşte brusc).* Acuma tu eşti geloasă pe văduva aia. A fost acum douăzeci de ani. Să tot fi avut atunci patruzeci, acum are şaptezeci, a murit... *(iarăşi vede că nu prinde intenţia)* Dădeam examenele împreună adică el învăţa şi mie îmi sufla... *(brusc)* ...A ! Să vezi ce ni s'a întâmplat odată la istorie. Profesorul mă întreabă pe mine prin ce se caracterizează domnia lui Neron. Disperat mă uitam la prietenul meu... ăsta... *(enervat plesneşte din degete)* ...care, neputând altfel, scrisese mare pe o hârtie: Roma, şi alături pusese un chibrit. Eu pricep imediat şi spui tare: prin enunţarea teoriei chibritului la Roma. Toată clasa a început să râdă şi pe mine m'a dat afară. De unde să-mi dea în gând că un chibrit stins pe o hârtie însemnează că Nerone dăduse foc Romei. *(obosit şi grăbit să termine)* Ei, dragă, după douăzeci de ani dela afacerea asta ne întâlnim pe stradă. „Tu eşti, mă, Emil mă !" Imi spune el mie. „Eu sunt, mă... *(plesneşte din degete)* ...ăsta..." Îi zic eu lui. Şi ne-am pupat... şi ne-am pus pe vorbă... şi... ne-am pupat... acuma ţie îţi pare rău că m'am pupat cu el. Nu l-am văzut de douăzeci de ani ; ia să nu te văd douăzeci de ani, să vezi cum te-aş pupa. *(repede)* Şi am intrat într'un local, am luat câte o bere, şi din vorbă în vorbă...

DIDINA. — ...şi din bere în bere...

EMIL. — ...tocmai, din vorbă 'n bere şi din bere 'n vorbă... s'a făcut ziuă, fără să băgăm de seamă. *(răcorit)* Asta e tot ! Vezi ce simplu e ! Nu înţeleg de ce ţi-ai făcut atâta sânge rău. E aşa de simplu. Încă la despărţire, prietenul meu... ăsta... *(plesneşte din degete)* ...cum dracu am spus că-l chiamă... ?

DIDINA. — Pe cine ?

EMIL. — Pe prietenul meu. Adineaori ţi-am spus cum îl chiamă.

DIDINA. — De unde să mai ştiu !... Tu l'ai inventat, tu trebue să-l ţii minte.

EMIL. — Cum să-l ţiu minte, dacă nu l-am mai văzut de 20 de ani !

DIDINA. — L-ai văzut azi noapte. *(se ridică)*

EMIL. — Dar cei 20 de ani dinainte nu-i pui la soco-

teală ? Omul uită !... Spune-mi, frate, cum am spus că-l chiamă ?

DIDINA. — Minţi cu nerușinare, Emil. Am stat să ascult ca să văd până unde merge fantezia spiritului tău inventiv. Nu te-aș fi crezut în stare.

EMIL. — Spune-mi frate cum îl chiamă ? Adu-ţi aminte.

DIDINA, *se ridică de pe divan scârbită, ca să iasă prin stânga.* — Nu ştiu. Să-ţi fie ruşine, că nu-l ţii minte !

EMIL, *enervat.* — Să ţi fie ruşine, ţie, că nu ţii minte un nume atât de uşor ! Îl chiamă... *(intră Maria prin fund. Acuma e cu şorţ şi bonetă în cap)*

SCENA IV

EMIL, DIDINA, MARIA

MARIA, *anunţând.* — Domnul Bungrăzescu.

EMIL, *luminat.* — Bungrăzescu !... Aşa e !... Bungrăzescu ! *(apoi mirat se uită lung la Maria)* Da' tu de unde ştii cum îl chiamă ?

MARIA. — Pe cine ?

EMIL. — Pe prietenul meu ?

MARIA, *simplu.* — Mi-a spus dumnealui !

EMIL, *incrementit.* — Cine ţi-a spus ?

MARIA. — Dumnealui ! A sunat. L'am întrebat cum îl chiamă şi mi-a spus : Bungrăzescu, prieten cu conaşul.

EMIL, *aiurit şi transpirat.* — Eşi afară !...

MARIA. — Eu ies, dar dumnealui să intre ?...

EMIL. — Cine să intre ?

MARIA. — Domnul Bungrăzescu !...

EMIL. — A venit Bungrăzescu la mine ?

MARIA. — Da, a sunat şi mi-a spus că-l chiamă Bungrăzescu !...

DIDINA. — Ai auzit bine ?

MARIA. — Da, coniţă ! Ei, Doamne !... Par'că e mare lucru să ţii minte un nume !...

DIDINA. — Uite că dumnealui nu-l ţinea minte !...

EMIL. — A venit Bungrăzescu ? Acuma ? La mine ? Ori tu ai înebunit ori eu am halucinaţii ?

DIDINA. — Dar, în definitiv, dacă există într'adevăr, de ce te miri că a venit ?

EMIL. — Tocmai ! Spune-i să poftească. *(Maria ese)*

DIDINA. — Tare sunt curioasă să-l văd.

EMIL. — Şi eu !...

DIDINA. — Tu ? De ce ?

EMIL, *încurcat.* — Păi... Spunea că se duce să se culce...

SCENA V

DIDINA, EMIL, BUNGRĂZESCU

(In uimirea amândurora, intră Bungrăzescu. Un băiat tânăr şi chefliu. Cu pardesiul pe umeri şi pălăria în mână, volubil şi familiar)

BUNGRĂZESCU : Eu sunt Emil dragă !... De ce atâta ceremonie, până când să mă primeşti !... *(Emil se şterge de năduşeală şi se uită lung la el)* Uite, n'am vrut să plec din Bucureşti până nu cunosc pe soţia ta şi să-i cer scuze pentru că din pricina mea ai întârziat azi noapte.

EMIL. — Da,.. foarte bine... îţi mulţumesc... uite pe nevastă-mea...

BUNGRĂZESCU, *sărutându-i mâna.* — Sărut mâna doamnă. Eu sunt Bungrăzescu. Traian Bungrăzescu. Vechiu prieten de şcoală cu soţul d-tale.

DIDINA. — Sunt încântată, domnule !

BUNGRĂZESCU. — Să mă iertaţi că din cauza mea. Emil v'a pricinuit o îngrijorare, dar ţineam să vă spun, — femeile sunt atât de bănuitoare în asemenea ocazii — că Emil a stat cu mine până la ora când s'a întors acasă. *(se uită la el şi începe să râdă)*

DIDINA. — Nu m'am îndoit un singur moment, domnule, că bărbatul meu, care vă descria gras... *(se uită la Emil)*

BUNGRĂZESCU. — Da... In şcoală eram gras... şi pe urmă m'am schimbat mult.

EMIL. — Da,.. S'a schimbat !

DIDINA. — Sunt nespus de fericită că vă cunosc domnule...

BUNGRĂZESCU. — Bungrăzescu !

DIDINA. — Ştiu. Mi-a spus bărbatul meu. Luaţi loc. Emil, oferă un scaun.

EMIL. — Ce să fac ?

DIDINA. — Să oferi un scaun domnului Bungrăzescu. *(Emil, încrementit se aşează pe fotoliul de lângă el)*

BUNGRĂZESCU. — O vizită atât de matinală...

DIDINA. — Nu se ia în seamă ora la un prieten atât de bun.

BUNGRĂZESCU. — Colegi de şcoală. Nu ne-am văzut de 20 de ani. Şedeam amândoi într'o bancă... el nu învăţa nimic, şi eu îi suflam. La concurs copia dupe mine. Ţineam caietul meu în aşa fel încât să poată citi ce scriu. Eu eram totdeauna premiant şi el... să te spui? *(Emil nu-şi ia ochii dela el)* ...El un leneş ! Tat-său trecea examenele pentru el, şi cu toate astea a ajuns avocat mare. Mâine, poimâine, ministru. Aţi văzut vre'un premiant să ajungă ceva dupe ce eşe din şcoală? Nimic ! Iacă eu.

DIDINA. — Sunteţi din provincie ?

EMIL. — De la...

BUNGRĂZESCU, *cu un gest liniştitor.* — Piteşti !...

EMIL.— Piteşti? *(cască ochii şi se şterge de năduşeală)*

DIDINA. — De ce te miri ? Nu mi-ai spus şi tu că d-l Bungrăzescu e din Piteşti.

BUNGRĂZESCU, *repede.* — Când intra profesorul şi deschidea catalogul ca să ne cheme la lecţie, eu, Bungrăzescu, eram pe pagina întâi la B. El la S. ... Strâmbuleanu !... Imi făcea cu cotul şi pe amândoi ne treceau năduşelile până ajungea de-l scotea pe Zamfirescu !... *(Didina se uită la Emil)*

EMIL. — Da. Ţi-am spus eu : Zamfirescu. Duiliu Zamfirescu.

DIDINA. — Ați fost în școală cu Duiliu Zamfirescu?... Scriitorul ?

BUNGRĂZESCU. — Nu. Cu altul. Zamfirescu Teodoru.

EMIL, *ca s'o dreagă.* — Tata lui Duiliu. Așa îl chiema la lecție : tata lui Duiliu eși la tablă !

BUNGRĂZESCU. — Regulat veneam dela școală împreună și treceam pe o stradă unde la No. 5 ședea o văduvă. De ea ne-am adus aminte și azi noapte. *(lui Emil)* Ce s'o fi făcut, Emil dragă, văduva dela geamul cu perdelele portocalii ? Văduva dela numărul 5 ?

EMIL, *înmărmurit.* — S'a mutat la numărul trei !

BUNGRĂZESCU. — Eu îi suflam din bancă. Odată la un examen de istorie i-am pus un chibrit lângă hârtia pe care scrisesem Roma, ca să știe că Nerone dăduse foc Romei.

EMIL, *se dă câțiva pași înapoi.* — Și asta știi ?... *(își revine și râde silit)* Și de asta îți aduci aminte ?

BUNGRĂZESCU. — Cum să nu-mi aduc, a rămas celebră.

DIDINA, *cu un amestec de mulțumire și surpriză.* — De ce nu vrei să iei loc,... sau poate vrei un ceai ? La ora asta !... Dupe o noapte nedormită...

BUNGRĂZESCU. — Vă mulțumesc.

DIDINA. — Să pui să-l pregătească. In vremea asta am timp să mă schimb și eu. Iartă-mă că te-am primit așa... dar... de dimineață...

BUNGRĂZESCU. — Eu trebue să fiu iertat, c'am intrat așa. Dar nu regret. Nici nu mi-a spus Emil cât e de frumoasă nevasta lui !...

DIDINA, *zâmbind măgulită.* — E momentul când trebue să mă retrag.

BUNGRĂZESCU. — Și momentul când eu trebue să regret o atât de impresionantă dispariție.

DIDINA, *ieșind prin fund.* — Puțină răbdare să aduc ceaiul.

SCENA VI

EMIL, BUNGRĂZESCU

(Emil urmărește pe Didina până dispare apoi se întoarce uluit)

EMIL. — Cine ești, nene ? Spune-mi repede, că 'nebunesc !...

BUNGRĂZESCU, *simplu.* — Bungrăzescu.

EMIL. — Ce Bungrăzescu, domnule, că Bungrăzescu nici nu există. L-am inventat eu și nici nu-mi aduceam aminte cum îl chiamă. Cu mine să nu faci pe nebunul. Cine ești ? De unde vii ? Și ce cauți ? Nu te-am văzut în viața mea și de-odată mă pomenesc că-mi intri în casă; știi tot ce am vorbit cu nevastă-mea, și ce e mai extraordinar e că tot ce-i spusesem nu era decât o invenție momentană ca să-i risipesc bănuelile.

BUNGRĂZESCU. — Vezi cum ești ? Ingratule !... In loc să-mi mulțumești că te-am scăpat din bucluc, vrei acuma și mă iei la palme.

Emil. — Explică-te, domnule, că mă ia dracul. Mă dor picioarele și mi s'a muiat capul !

BUNGRĂZESCU.—Nu, domnule Strâmbuleanu !... Lucrul e foarte simplu ! Veneam dela un chef și treceam pe strada asta. In dreptul casei d-tale aud că se sparge un geam. Până să-mi dau seama, că nu e cineva care a dat cu o piatră în mine aud în casă o ceartă și ca om curios am stat să ascult. Imediat mi-am dat seama că e o dispută conjugală: Un soț care vine acasă la ziuă și o soție care îi face scene. Mi-am zis așa : „De ce să nu fac omului un serviciu !" Am auzit cum stă toată chestia, mi-am luat inima în dinți, am sunat la scară și-am intrat. Eu sunt Bungrăzescu ! Eu sunt Bungrăzescu pe care imaginația dumitale l-a născocit pentru a risipi, bănuelile doamnei Strâmbuleanu...

EMIL. — Bine, dar de unde cunoști toate amănuntele pe care eu însu-mi nu aș mai fi fost în stare să le repet... Cu Roma, cu arderea văduvei,... cu arderea Romei și văduva arsă...

BUNGRĂZESCU. — Le-am auzit, când ascultam la fereastră.

EMIL. — Și de unde ai știut cum mă chiamă ?

BUNGRĂZESCU. — Asta e !... N'ai spus cum te striga la catalog. Și pe urmă nu ești avocat ? N'ai firmă afară, Emil Strâmbuleanu ?

EMIL, *desmeticindu-se, începe să râdă.* — Auzi, domnule, ce să-i dea prin cap ? Da spune și dumneata : nu înnebuneai în locul meu ? Acuma, ce să-ți spun, că ai ascultat la fereastră... treacă-meargă... o indiscreție și-atât, — dar că ai intrat și în casă, asta e mare obrăznicie ! *(râde și se apropie de el).* Îți mulțumesc din toată inima... *(îi ia mâna, dar cum Bungrăzescu e cu pardesiul pe umeri Emil apucă numai mâneca).* Dumneata n'ai mână ?

BUNGRĂZESCU. — Cum să n'am ! Am două !

EMIL. — Dă-mi-le pe amândouă să ți le strâng și să-ți mulțumesc. Nici nu știi ce-ai făcut. Ca să înțelegi ar fi fost destul să treci peste două săptămâni. Tot aicea mă găseai. Eu explicând de zor și ea nimic ! Nici nu știi cine e !

BUNGRĂZESCU. — Lasă că am auzit-o.

EMIL. —Ai auzit-o, dar n'ai văzut-o. Îți mulțumesc, și dacă îmi dai voe... *(pune mâna în buzunar)* ...ori poate te superi. Iartă-mă, nu știu cine ești ?

BUNGRĂZESCU. — Mulțumesc, nu primesc nimica !... O să mă duc !...

EMIL. — Păi... ! Vezi !... că nu se poate. Trebue să iei ceaiul. Odată ce-ai primit, trebue să-l bei. Când o veni nevastă-mea și nu te-o găsi aicia, o luăm de-a capo ! Așa, și la început te privea cam cu neîncredere...

BUNGRĂZESCU. — Ii spui dumneata că n'am putut să aștept !... Și că am să viu altă dată la o oră mai convenabilă.

EMIL. — Nu, nu !... Nu se poate !... Altă dată să nu mai vii niciodată, dar acuma trebue să rămâi să-ți bei ceaiul.

BUNGRĂZESCU. — Il iau la cafenea !...

EMIL. — Eşti neînsurat ?

BUNGRĂZESCU. — Slavă Domnului! Nu văd eu ce e aia să fii însurat !...

EMIL. — Eşti neînsurat ? Atunci rămâi ! Cum o să te duci la cafenea acuma ? La ora asta ? Frig şi pustiu. Scaunele pe mese şi mesele pe sub scaune. Nu te mai duce. Rămâi.

BUNGĂRZESCU. — Cum văd eu, cunoşti bine cafeneaua. Se vede că ţi se întâmplă des să vii la ziuă acasă.

EMIL. — Nu mi s'a întâmplat niciodată.

BUNGRĂZESCU. — Atunci, azi noapte ?

EMIL. — Indiscret eşti domnule ! Mă cunoşti de o secundă şi vrei să mă destăinuiesc.

BUNGRĂZESCU. — La club.

EMIL. — Nu. Joc cărţi dar nu la club.

BUNGRĂZESCU, *amuzat.* — Am priceput. O metresă !

EMIL, *speriat.* — St ! Te-aude ! Asta ascultă pe la uşi. *(după ce s'a asigurat că nu e nimeni alături se întoarce clipind din ochi)* Şi asta şti ?

BUNGRĂZESCU. — Imi închipui. Ia spune-mi cine e ? Măritată ?

EMIL, *şiret.* — Nu. Vânzătoare într'o florărie.

BUNGRĂZESCU. — Intreţinută de dumneata.

EMIL, *confidenţial.* — Da ! *(râd amândoi)* Nici nu şti, dragă domnule... dar cum te chiamă ?

BUNGRĂZESCU. — Lasă nu mai şti, că ai să te încurci în nume.

EMIL. — Ai dreptate. Foarte bine. Să-ţi spun tot aşa cum am spus că te chiamă. Nici nu şti, dragă... dar cum am spus eu că te chiamă ? *(Bungrăzescu tace)* Numele pe care l-am spus eu neveste-mi când ascultai la fereastră !

BUNGRĂZESCU, *căutând să şi-l aducă aminte.* — Am uitat.

EMIL. — Eşi afară. Eşi afară şi haide la cafenea să ni-l aducem aminte, că altfel e cu bucluc. *(îl împinge spre eşire)*

BUNGRĂZESCU. — Stai, stai că mi-l aduc aminte.

EMIL. — Imposibil. E foarte greu.

BUNGRĂZESCU, *chinuindu-se.* — Brângorean..., Brangurian... Bungră...

EMIL, *radios.* — ...zescu !

BUNGRĂZESCU. — Bungrăzescu ! Altceva mai uşor nu puteai să găseşti ?

EMIL. — Puteam. Era foarte lesne. „Cum îl chiamă? Ionescu !" Aş ! Se uita la mine cu nişte ochi turbaţi Eu m'am fâstâcit şi m'am pomenit inventând un nume pe care să-l ia dracu !

BUNGRĂZESCU. — Bungrăzescu... Aurel !

EMIL. — Nu, nu ! Am spus altfel. Bungrăzescu... Decebal !... Nu, nu ! Nu e Decebal. Cel de-alături.

BUNGRĂZESCU. — Alături ?

EMIL. — Da. Pe calendar. Stau vis-a-vis. Unul cu barbă lungă : Decebal şi altul tuns... Traian. Bungrăzescu Traian.

BUNGRĂZESCU. — Aşa ! Şi spune-mi ce vroiai să-mi spui.

EMIL. — De florăreasa mea ? Nici nu şti dragă Bungrăzescule ce înseamnă în viaţa unui om, o fată frumoasă în cadrul unei florării. Olga ! o Chiamă Olga ! Numai vocale ! Olga ! Când spui Olga par'că îţi unge Dumnezeu gura cu miere. I-am luat o odaie la hotel Palace, dar noaptea nu rămân niciodată acolo. Mai întâi pentrucă nu pot lipsi de-acasă, şi pe urmă nu e agreabil ca dimineaţa să vezi cum se trezeşte din somn femeia iubită, şi se spală pe dinţi. Aseară însă m'am dus cu Olga mea la teatru, pe urmă ne-am abătut pe la Alcazar, mai târziu am adus-o la hotel şi... din una'n alta s'a făcut ziuă. De-aicea tot bucluc.

BUNGRĂZESCU. — Trebuie s'o laşi.

EMIL. — Pe Olga ? Ferească Dumnezeu. Eu nu pot să trăesc fără Olga mea.

BUNGRĂZESCU. — Atunci dece nu divorţezi ?

EMIL. — De Didina ? Ferească Dumnezeu. Eu îmi iubesc nevasta la nebunie. Sunt un tip pirandellian. Eu am o dublă personalitate. Acasă sunt un soţ ideal şi în oraş un amant impecabil. *(sgomot de voci în culise ; Emil se turbură)* St !... Vine nevastă-mea. Schimbă vorba !

BUNGRĂZESCU, *îşi scoate pardesiul şi-l svârle pe divanul din fund)* Şi-aşa Emil dragă... ! Ce s'au mai făcut vechii noştri colegi de şcoală... ?

EMIL. — Da, săracii !... Vechii noştri... ! A murit !

BUNGRĂZESCU. — Ştiu. Dumnezeu să-l ierte. *(a intrat Didina, care şi-a schimbat toaleta, urmată de Maria care aduce tava cu serviciul de ceai)*

SCENA VII

EMIL, BUNGRĂZESCU, DIDINA, MARIA

DIDINA, *în timp ce pregăteşte ceaiul şi pune ceaşca pe măsuţa de lângă fotoliu).* Cine a murit ?

EMIL. — Unul ! Nu-l cunoşti tu ! Tot un prieten de-ai nostru !

BUNGRĂZESCU. — Da. Şi cu ăla şedeam într'o bancă amândoi.

EMIL. — Trei. Eram trei în acelaş bancă... cu ăsta care şedea la mijloc !

DIDINA. — Era însurat ?

EMIL. — Foarte însurat. Şi să vezi cum îl mai plânge nevastă-sa. Aşa sunteţi toate. Cât trăim ne faceţi zile fripte, şi după ce murim plângeţi de vă topiţi.

DIDINA. — Ea nu s'a mai remăritat ?

EMIL. — Nu, pentrucă trăeşte cu unu...

BUNGRĂZESCU, *îi vine în ajutor.* — Chiar cu mai mulţi...

EMIL. — Cu mai mulţi, şi tot din vina răposatului. Il visa mereu şi cineva i-a spus să dea de pomană ce-i plăcea lui. Şi, acuma, ce-i plăcea lui... ea dă de pomană !

DIDINA. — Gură rea !

BUNGRĂZESCU, *lui Emil, după ce s'a uitat bine la Maria.* — Nostimă jupâneasă ai dumneata. Par'că e din cele care apar pe scenă la teatru.

EMIL. — Nici nu m'am uitat la ea. O avem de-o săptămână. Pe urmă eu nu prea mă uit la jupânese...

BUNGRĂZESCU. — Foarte rău faci. La asta să te uiți.

EMIL. — Ia vezi-ți de treabă și nu mai umbla cu astfel de sfaturi.

DIDINA, *invitând pe Bungrăzescu.* — Uite, pune rom cât vrei. Aici ai zahărul ; poate că nu e destul de dulce.

BUNGRĂZESCU. — Mulțumesc. *(trece pe fotoliu; Maria a eșit cu tava ; Emil merge spre divan, ia pălăria lui Bungrăzescu și caută să ghicească ceva din inițialele depe căptușeală)*

DIDINA. — Și o să mai stați mult prin București ?

EMIL, *repede.* — Două, trei zile !

BUNGRĂZESCU. — Poate chiar o săptămână.

DIDINA. — Știi pentru ce ? Pentrucă m'am gândit să stai la noi. *(Emil speriat face semne disperate lui Bungrăzescu care se amuză și căruia nu-i displace invitația)*

BUNGRĂZESCU. — N'aș vrea să vă deranjez.

DIDINA. — Odată ce noi suntem aceia care te invităm și insistăm să rămâi, însemnează că nu ne deranjezi de loc. *(lui Emil care făcea semne disperate în spatele ei)* Nu-i așa Emil ? Un vechi prieten de școală, care să stea la hotel când noi avem camera de mosafiri liberă?

EMIL. — Sigur. Crezi că nu i-am spus și eu ? Vechi prieten de hotel să stea la școală când musafirii sunt liberi ! Dar el nu vrea ! Așa e, mă, că mi-ai spus că nu vrei ?

BUNGRĂZESCU. — Firește, ar fi prea mare deranjul.

EMIL. — Și pe urmă să-ți spun ceva. El nu e singur. E cu nevastă-sa !

DIDINA, *mirată.* — Sunteți și însurat ?

EMIL. — Cum ? Nu știai ? *(face cu ochiul lui Bungrăzescu care s'a necat cu ceaiul)*

DIDINA. — De unde să știu ? Tu nu mi-ai spus nimica.

EMIL. — A ! E 'nsurat de doi ani. De aia nici nu poate primi invitația noastră. E cu nevastă-sa la București.

DIDINA. — Cu atât mai bine, vine și doamna, și-o să puteți sta mai mult.

EMIL. — Nu, nu se poate ! Sunt foarte grăbiți. El nici ceaiul n'a vrut să și-l bea. Spunea că-l așteaptă cu ceaiul la Pitești. I-am spus să rămâie măcar pentru ceai și... ceai în sus, ceai în jos,... *(disperat)* ...Ce-ai cu el, dragă ? Lasă-l în pace dacă nu vrea.

DIDINA. — Emil a insistat să primești ceaiul și eu insist să rămâi la noi.

BUNGRĂZESCU. — Doamnă... !

EMIL. — Trebuie să întrebe întâiu și pe nevastă-sa.

DIDINA. — Va primi și duinneaei. Știu ce 'nseamnă șederea la hotel pentru o femeie tânără care și-a lăsat gospodăria. Te rog, să te duci s'o iei și să veniți amândoi. Uite eu mă duc să pregătesc odaia de musafiri, unde o să fiți ca acasă. *(se urcă pe scară)*

EMIL. — Bine Didino, dar dacă omul primește numai așa... din gentilețe, și totuși, invitația noastră îl plictisește. Bungrăzescule, spune-mi drept, suntem prea vechi prieteni ca să nu mărturisești că nu vrei.

BUNGRĂZESCU, *cu gura pe jumătate.* — Adevărul e că...

EMIL. — Vezi ?

DIDINA, *de sus.* — Mi-ar parea foarte rău dacă ne-ați refuza. *(ese)*

SCENA VIII

EMIL, BUNGRĂZESCU

BUNGRĂZESCU. — Ți-am spus eu că trebuia să plec.

EMIL. — Nu face nimic. Pleci acuma. *(merge de la pardesiul și pălăria de pe divan).*

BUNGRĂZESCU. — O să trebuie să mă însor, ca să viu cu nevastă-mea.

EMIL. — Lasă. Nu te mai însura și nu mai veni.

BUNGRĂZESCU. — Imposibil. N'auzi că m'așteaptă !

EMIL. — Ce să te-aștepte. Nu te-așteaptă de loc. Du-te, dragă ! Du-te 'nvârtindu-te ! *(îmbrăcându-l cu silă)* Du-te odată ! Du-te cu Dumnezeu !

BUNGRĂZESCU, *calm.* — De cât să mă duc cu Dumnezeu, mai bine mă duc cu tramvaiul. In tramvai e lume multă și poate îmi găsesc o nevastă.

EMIL, *agasat.* — N'ai nevoie să-ți cauți nevastă, domnule, e de ajuns să cauți un telefon. O chiemi pe nevastă-mea la aparat... vezi bagă de seamă... adu-ți aminte cum te chiamă și cum o chiamă, că eu rămân singur cu ea... și-i spui că regreți foarte mult, dar soț a dumitale nu poate primi invitația. Dacă vezi că nevastă-mea insistă spune-i c'ați fost chemați grabnic la Pitești. Ai priceput ?

BUNGRĂZESCU. — Am priceput, dar chestia e foarte complicată. Nevastă... telefon... ! Eu n'am nici una nici alta.

EMIL. — Atunci, uite ce-ai să faci : dai o telegramă, cât vrei de lungă. *(bagă mâna în buzunar).* O plătesc eu și... poți să n'o mai trimeți. Cât costă cuvântul ?

BUNGRĂZESCU. — Depinde de ce fel de cuvânt. Pe cuvântul de onoare, de pildă, nu dau nici un ban ! *(sonerie afară)*

SCENA IX

EMIL, BUNGRĂZESCU, DIDINA, MARIA

(Maria ese din fund și trece la ușa de intrare. Didina coboară de sus)

DIDINA. — Trebue să fie Matei care s'o fi speriat când i-am telefonat azi de dimineață. *(merge în fund ca să-l primească).*

EMIL. — Vezi ce încurcături îmi faci ! Mi-l aduseși și pe ăsta pe capul meu !

BUNGRĂZESCU. — Dar ăsta cine mai e ?

EMIL. — Fratele neveste-mii. Un țicnit. A fost judecător de instrucție în Ardeal și, când s'a schimbat guvernul, l'au dat afară de tâmpit ce era.

BUNGRĂZESCU.— Şi d'aia s'a ţicnit ?

EMIL. — D'aia. A rămas cu meteahna anchetelor. Ori unde vede ceva, face cercetări. Stai să spui să nu-l prii. mească *(îi ese înainte. Bungrăzescu rămâne în scenă şi îi râde Mariei, care trece ca să se suie sus)*

SCENA X

MARIA, BUNGRĂZESCU

MARIA. — Poftiţi, să vă arăt unde e odaia dumneavoastră.

BUNGRĂZESCU. — Mi-ar plăcea mai mult să ştiu unde e odaia dumitale. *(Maria se ruşinează şi dispare iute pe scară sus)*

SCENA XI

DIDINA, EMIL, BUNGRĂZESCU, MATEI

MATEI, *tip grav cu ochelari.* — Vă spun drept că m'am şi speriat. La 7 dimineaţa mă scoală telefonul, cu un glas de femeie, care mă face ticălos, canalie, lipsit de demnitate, mizerabil, care târăsc lumea în mocirlă.

EMIL. — Didina ! Ea se repede aşa, ca să prăpădească omenirea.

MATEI. — Bine. Pe urmă, am priceput. Dar până să-mi dau seama... !

DIDINA, *prezentând.* — Fratele meu, Matei Pinte-naru, judecător de instrucţie.

MATEI, *grav.* — Fost. Pentrucă guvernul, printre alte ilegalităţi a găsit cu cale să mă scoată din magistratură. Domnul ?

BUNGRĂZESCU. — Bungrăzescu.

DIDINA. — Un vechiu prieten din copilărie al lui Emil.

MATEI, *încântat.* — Aţi venit la cumnatul meu pentru un proces ?

DIDINA. — Nu. Lasă, c'am să-ţi explic eu. Deocamdată domnul Bungrăzescu merge la hotelul unde a tras, ca să-şi aducă nevasta şi să stea la noi câteva zile.

EMIL. — Nu cred.

MATEI, *surprins.* — Dece ?

EMIL. — Adică... Nu cred ca nevastă-sa să admită.

BUNGRĂZESCU. — Nu cred nici eu.

DIDINA, *lui Bungrăzescu.* — Încearcă şi insistă.

MATEI. — Domnul Bungrăzescu şi mai cum ?

BUNGRĂZESCU: Calendar! Adică, vorba vine! Traian.

MATEI. — Nu sunteţi de fel din Bucureşti ?

BUNGRĂZESCU. — Nu. Dela Piteşti.

MATEI, *radios, lui Emil.* — Ai văzut ? Imediat am descoperit. Ai să mă 'ntrebi, cum? Uşor! Didina spusese adineauri, că d. Bungrăzescu merge la hotelul unde a tras. La hotel ! Bine, dar la hotel stai şi când locueşti în Bucureşti. A adăogat însă : „Să-şi aducă nevasta, — probabil d-na Bungrăzescu — ca să stea la voi câteva zile !" Va să zică dumnealor sunt din provincie.

BUNGRĂZESCU. — Chiar aşa. La revedere ! *(îi dă mâna)* La revedere Emil.

EMIL. — La revedere, dar să nu ne mai vedem.

DIDINA, *veselă.* — V'aştept. *(îl petrece până în pragul uşei din fund şi apoi se întoarce)* Foarte simpatic !

SCENA XII

DIDINA, EMIL MATEI

EMIL. — Acum două ceasuri nici nu credeai că există.

MATEI. — Câţi n'or fi şi mai simpatici şi nu-i ştim că există. La dreptul vorbind aşa de simpatic, nu mi se pare. Eu cunosc omul dela prima vedere.

EMIL. — Şi cum ţi se pare ?

MATEI. — Un om prea serios şi oamenii serioşi, nu sunt simpatici.

EMIL. — Te-ai convins imediat că e om serios ?

MATEI. — Imediat. Nu-mi trebuie mult ca să-mi fac o convingere.

EMIL. — Şi cum ţi-ai făcut-o ?

MATEI. — Auzind că vrea să părăsească hotelul, pentru a-şi aduce nevasta într'o casă cum se cade. Hotelul, înţelegi nu e ceva potrivit pentru o femeie onestă. Într'un hotel stau tot soiul de oameni : aventurieri, oameni fără căpătâiu, femei întreţinute. Toate crimele eu le-am anchetat în hotel. In hoteluri se petrec furturile, şantajele, scandalurile, eţetera.

EMIL. — Din tot ce-mi spui tu acuma reţin un singur lucru şi îmi place că pe Bungrazescu îl socoţi drept un om serios.

MATEI. — Foarte serios. Antipatic de serios ce e.

EMIL. — Vezi, Doamnă ? Cred că ai încredere în fratele dumitale, pe care — de altfel nu ştiu pentruce — l'ai trezit din somn aşa de dimineaţă.

MATEI. — Şi cu nişte înjurături, dragă Emil, că dacă le auzeai...

EMIL. — Cum să nu le aud ? Mie îmi erau adresate !

MATEI. — Ţie ?! *(Didinei care, pe divan, râde cu faţa în perine)* Lui ? Şi mai râzi ?

DIDINA. — Destul am plâns toată noaptea.

MATEI. — Ai plâns ? Vasăzică te-ai certat.

DIDINA. — N'aveam cu cine pentrucă domnu, n'a dormit acasă.

MATEI. — N'a dormit acasă ? Va să zică ai rămas în oraş.

EMIL. — Da !

MATEI. — Am bănuit imediat. Eu nu mă 'nşel nici odată.

EMIL. — Nici nu era greu. Când un om nu-i acasă, e în oraş.

MATEI. — Nu. Poate să fie şi'n provincie.

EMIL. — Şi de unde ştii tu, că n'am fost în provincie ?

MATEI. — Pentrucă, în cazul acesta, ar fi ştiut şi ea şi n'ar mai fi plâns.

EMIL. — Bravo !

MATEI, *radios.* — Simplu ! Nu ? Ce zici? Nimic nu-mi scapă !

EMIL. — Dacă-i aşa, spune-mi tu, mie, cu cine am fost în oraş ?

MATEI. — Cu domnul Bungrăzescu.

EMIL. — Din ce deduci ?

MATEI. — Pentrucă l'am găsit aici ; ceeace înseamnă că aţi petrecut împreună şi la ziuă te-a adus acasă.

EMIL. — Bravo ! Vezi ce bine e, să ai în familie un judecător de instrucţie.

MATEI. — Te-a adus acasă, pentrucă e prea serios ca să-şi lase singur, în drum, un prieten, cu care a petrecut toată noaptea.

EMIL. — Perfect.

DIDINA. — Numai, că n'au venit împreună.

MATEI. — Şi mai bine ! Şi mai serios ! A avut remuşcări şi-a venit să vadă, dacă nu cumva te-ai rătăcit.

EMIL. — Bravo, Matei ! Asta e ! Ce păcat că soră-ta nu e în stare să facă asemeneă raţionamente până nu se pripeşte cu telefoanele înjurioase şi cu scene şi mai penibile.

MATEI. — Femeilor le lipsesc asemenea discernăminte. Domnul Bungrăzescu, Didino, e un om foarte serios, cu care poţi lăsa pe soţul tău fără nici o grijă. *(vede geamul spart)* A ! Un geam spart ! Cineva care a vrut să se introducă pe fereastră. *(se apropie de fereastră)*

EMIL. — Mă, eu tè bănuesc pe tine. *(schimbând tonul)* Nu începe cercetări, pentrucă aşa cum ai luat-o n'ajungi la nici un fel de rezultat. Geamul l'am spart eu, într'un moment de enervare, certându-mă cu Didina.

MATEI. — Arată-mi pumnul.

EMIL. — Poftim !

MATEI. — L'ai spart cu altceva, pentrucă altfel ai fi avut zgârieturi pe mână.

EMIL. — Aşa e ! Aici ai nimerit-o ! Am aruncat cu ceva, dar nu mai ştiu cu ce.

MATEI. — Se va găsi uşor. Facem un inventar cu tot ce-a fost aici înainte de spargere, pe urmă controlăm, şi obiectul care va lipsi, e acela cu care ai spart geamul. Simplu, nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă !

EMIL, *Didinei, care e lângă el.* — Scapă-mă pe mine de ăsta, că altfel mai sparg un geam svârlindu-l pe fereastră.

MATEI. — Totuşi, o să-mi permit să iau un ciob.

EMIL. — Ia-le pe toate. Imi faci chiar un serviciu.

MATEI. — Pe toate, nu ! Unul singur ca să examinez anprenta digitală.

EMIL. — Numai să nu te tai.

MATEI. — Il înfăşur bine în batistă şi mă voiu duce la serviciul antropometric. O să vă comunic rezultatul. Cât priveşte cearta dintre voi doi, mă bucur că n'a avut urmări grave, afară de geamul care se repară.

EMIL. — O să-l pună un geamgiu.

MATEI. — Firește.

EMIL. — Simplu, nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă ? *(Didinei)* Ia-l d'aicea că vreau să dorm puţin până la ora tribunalului.

DIDINA. — Cum să dormi, dragă ? Trebuie să vină oamenii ăia.

EMIL. — Care oameni ?

DIDINA. — Bungrăzescu şi nevastă-sa.

EMIL. — Lasă-mă dragă cu Bungrăzescu. S'a ispăvit ! A murit !

MATEI. — Cine ?

EMIL. — Bungrăzescu.

DIDINA. — Ce vorbă-i asta ?!

MATEI. — O lămurire se impune. Ştii tu ceva ? Bănueşti ceva ?

EMIL. — M'aţi plictisit ! Auzi colo ! M'aţi pus sub tutelă ? Spui şi eu o vorbă şi pe urmă îmi cereţi concluziuni în scris.

DIDINA. — Dece crezi tu că n'au să mai vină ?

EMIL. — Pentrucă mi-a spus că e greu să-şi facă geamantalele şi să se mute pentru câteva zile. Altă dată când vor mai veni la Bucureşti, au să tragă direct la noi. Dar aşa... pe nepusă masă.., să-şi lase oamenii hotelul şi să... ! Dealtfel ai să vezi că ne scrie, sau ne telefonează. *(soneria afară)* Uite ! Trebuie să fie un bilet,, prin care ne anunţă, că regretă, dar e chemat grabnic la Piteşti. *(Convins)* Pe ăsta, dragă, n'o să-l mai vedem. *(In vremea asta Didina aşteaptă în pragul uşei din fund şi Matei e în dreptul ferestrei. Prin fund intră Bungrăzescu, care sărută mâna Didinei)*

SCENA XIII

DIDINA, EMIL, BUNGRĂZESCU, MATEI

DIDINA. — Aşa e ! N'o să-l mai vedem ! *(uitându-se mirată)* Şi Doamna ?

BUNGRĂZESCU. — E în vestibul. Tot nu cutează să intre.

DIDINA, *(ese în întâmpinarea persoanei care încă nu se vede).* Vai ! Se poate ? Timiditate de provincială. *(Dispare)*

EMIL, *repede lui Bungrăzescu.* — Te ţii de farse. De ce-ai venit omule ? Dece-ai mai venit ? Era bine cum ne 'nvoisem. Trimeteai un bilet şi se isprăvea.

BUNGRĂZESCU. — Nu te supăra, dar am prins lipici de casa d-tale. *(In uşă apare Didina la braţ cu o midinetă de toată nostimada)*

SCENA XIV

DIDINA, OLGA, EMIL, BUNGRĂZESCU, MATEI, MARIA *(cu un geamantan în mână)*

DIDINA. — Uite, Emil, ce drăguţă-i doamna Bungrăzescu. Şi timidă ca o fată mare.

EMIL, *rămâne uluit şi se clatină.* — Da ??.. A, da !! Fată mare ! Cum să nu !... Bună dimineaţa fată mare !

(își dau mâna. Olga, înaintează timidă și complect desorientată)

DIDINA. — Să-ți prezint pe fratele meu, Matei Pintenaru, magistrat.

MATEI. — Fost ! Pentrucă guvernul, pe lângă alte ilegalități a găsit cu cale să mă destitue nemotivat.

EMIL, *în timp ce vorbesc ceilalți.* — Ce făcuși, omule? Cum se poate să-mi faci una ca asta ? Ia-o de-aici !

DIDINA, *Olgăi ducând-o spre scara din dreapta.* — Și acuma vino să-ți vezi odaia unde ai să fi ca la dumneata acasă. *(trec amândouă prin fața lui Emil care se silește să fie amabil și ca să mascheze acel „ia-o de-aici" spune :)* Ia-o... pe-aici ! *(și arată scara pe unde es cele două femei. Apoi brusc se întoarce spre Bungrăzescu și mai mult în șoaptă, din pricina lui Matei care s'a dus să examineze fereastra)* Ce-mi făcuși nenorocitule !

SCENA XV

MATEI, BUNGRĂZESCU, EMIL

BUNGRĂZESCU, *arătându-l pe Matei.* — St !!

EMIL. — M'ai scăpat dintr'un bucluc, dar m'ai băgat în altul. Mai bine mă lăsai în pace, că mă descurcam eu cum puteam.

BUNGRĂZESCU. — Imi trebuia cineva, care să treacă drept nevastă-mea.

EMIL. — Și tocmai pe asta ai găsit-o ?

BUNGĂRZESCU. — Pe care, alta, puteam să conving să vie atât de repede ?

EMIL. — Da' de unde ai știut-o ? Cum ai găsit-o ?

BUNGRĂZESCU. — Olga ! Mi-ai spus c'o chiamă Olga, și că-i ții o odaie la hotel Palace. M'am aruncat într'o mașină și m'am dus direct acolo. Tocmai se dadea jos ca să meargă la florăria ei.

EMIL. — Și ce i-ai spus ?

BUNGRĂZESCU. — I-am spus că ții dumneata, și că e spre fericirea ei.

EMIL. — Trebuie să fie cineva tâmpit, ca să creadă astfel de lucruri.

BUNGRĂZESCU. — Păi tâmpită și e.

EMIL. — Tâmpit sunt și eu, și ea, și dumneata. Ne-am molipsit dela tâmpitul ăla. *(arată pe Matei)* Și pe urmă cum o să vă culcați aicea ? Dumneata nu poți să dormi într'un pat cu Olga mea. Dacă vrei să dormi cu Matei, te las ; dar cu Olga, nu !

BUNGRĂZESCU. — Nici nu țiu ! Ea o să se culce aicea și eu o să mă duc acasă. Lumea din casă are să creadă că am plecat disdedimineață după treburi și o să viu la dejun ca s'o iau pe Olga și să plecăm unde ai spus dumneata... La... Pitești. *(Emil rămâne uluit de tot ce i se întâmplă)*

MATEI, *lui Bungrăzescu.* — Eram sigur c'ai să vii. Aparențele nu mă înșeală nici-odată. Ești un om cum se cade și nu-ți convenea hotelul, foarte nepotrivit, când ești însurat cu o femeie tânără și onestă. Așa e ?

BUNGRĂZESCU. — Exact !

MATEI. — Am priceput imediat situația. *(merge spre Emil)* Vezi, Emil ? Simplu, nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă. *(văzându-l că nu răspunde și că s'a schimbat la față)* Da' ce ai ?

EMIL, *încurcat.* — Eu ?... Am ceva ? *(se silește să fie vesel)*

MATEI. — Da. Pari schimbat. Ai îngălbenit și transpiri.

EMIL, *ștergându-și fruntea cu batista.* — Se poate !... Emoția !... Revederea după atâția ani cu'n vechiu prieten din copilărie. *(Il înjură printre dinți pe Bungrăzescu)*

MATEI. — Am priceput. Ești fericit. Așa e ?

EMIL. — Da. Tocmai. Sunt fericit. Foarte fericit. Să-ți dea Dumnezeu, toată viața, fericirea mea de-acuma.

MATEI, *radios.* — Am priceput imediat. Era și foarte simplu. Nu ? Ce zici ? *(lui Bungrăzescu)* Nimic nu-mi scapă !!

CORTINA

ACTUL AL DOILEA

In acelaș decor, a doua zi, spre seară.

SCENA I

OLGA, DIDINA

(Olga pe fotoliu. Didina, în picioare, lângă Olga).

DIDINA, *amabilă.* — Imi pare foarte rău că nu vrei să mai ești. Pentru cumpărături, e bine să ai pe cineva care să cunoască măgăzinele din București.

OLGA. — Par'că eu nu le știu?

DIDINA. — Firește. Piteștiul e atât de aproape și dumneata vii atât de des.

OLGA. — Aproape mereu. De-aia ai și văzut dumneata, eri, când am eșit în oraș, câtă lume cunosc.

DIDINA. — Surprinzător de multă. M-am și mirat. Uite, eu sunt din București și nu cunosc atâta lume. *(zâmbind)* Mai ales atâți bărbați!...

OLGA. — Sunt prietenii soțului meu!...

DIDINA: Vezi, dumneata ești fericită. Ai ocazia să cunoști multă lume. Noi eșim foarte rar. Bărbatul meu aproape că nu ese. De-aia m'am și speriat eri noapte, văzând că se face ziuă și încă nu venise acasa,

OLGA. — Domnul Strâmbuleanu pare a fi un om serios.

DIDINA. — Nu, pare! Ei! Vezi, dragă doamnă, în privința asta mă cred o femee foarte fericită. Aș vrea ca toate femeile să aibă un soț ca el.

OLGA, *cască ochii și are un zâmbet ironic.* — Zău?!

DIDINA. — Totuși eri noapte am avut o strângere de inimă și, dacă nu venea chiar domnul Bungrăzescu să mă liniștească, aș fi intrat la bănuială. Dumneata ce-ai spus, când ai văzut că și domnul Bungrăzescu lipsește toată noaptea?...

OLGA. — O! Eu sunt foarte obișnuită să dorm singură.

DIDINA. — Urâciosul! Am să-l dojenesc. Când ai o nevastă tânără și fumoasă, cum ești dumneata, nu se poartă cineva cum se poartă dumnealui. Emil e altfel. Vă iubiți mult?

OLGA, *surprinsă și mirată.* — Cu Emil ?

DIDINA. — Cum, cu Emil ?

OLGA, *își revine.* — Adică, vreți să știți, dacă bărbatul meu îl iubește pe domnul Emil ? Foarte mult.

DIDINA. — Nu. Dacă bărbatul dumitale te iubește pe dumneata ?

OLGA. — Cred, dar nu-mi prea fac iluzii. Te-aș sfătui și pe dumneata să nu-ți faci iluzii.

DIDINA. — Ce nostimă ești !

OLGA. — Am cunoscut pe o prietenă a mea, măritată adevărat, care și-a lăsat bărbatul și după ce a trăit cu unul, doi, trei, deziluzionată s'a întors tot la el.

DIDINA. — Trebue să fi fost o femee pierdută, care s'a vândut.

OLGA. — De vreme ce s'a întors acasă, nu se vânduse.A fost numai o închiriere. *(schimbând tonul)* Vai, cât doarme bărbatul meu ! *(Se uită spre scară)*

DIDINA. — E obosit. Lasă-l. Doarme mult după masă, domnul Bungrăzescu ?

OLGA. — Știu eu, cât doarme ăsta !

DIDINA. — Cum nu știi ? Nu stați împreună ?

OLGA. — A! Ba da! Dar la Pitești! La București nu știu cât doarme.

DIDINA, *încântată.* — Ești tare nostimă, zău, uite, îmi pare rău că vrei să plecați așa de repede. Era vorba să stați câteva zile și acum, nu înțeleg graba asta de-a pleca chiar astă seară. N'ați stat decât o zi.

OLGA. — Două. A de eri și a de azi.

DIDINA, *amărâtă.* — Destul, ca să vă plictisiți la noi.

OLGA. — Nu ne-am plictisit prea mult, adică nu ne-am plictisit de loc, dar trebuie să plecăm. Ne-așteaptă acasă.

DIDINA. — Cine ? Copii,n'aveți !

OLGA. — N'avem, dar poate să-i facem !...

DIDINA, *râde, amuzată.* — A ! Și de-aia te grăbești. *(o îmbrățișează)* Vai, ce haz ai! Uite, de ce'mi pare rău că vrei să pleci. Rămâi dumneata și să plece numai dânsul.

OLGA. — Nu se poate. Trebue să plecăm împreună. Cu condiția asta m'a adus aici. Îmi pare bine, că vă pare rău, și mi-ar părea rău dacă nu v'ar părea bine, dar înțelegeți...

DIDINA. — Înțeleg ! Femeia obișnuită cu gospodăria ei.

OLGA. — Da ! Și am o gospodărie ! !

DIDINA. — Îmi închipui că trebuie să fii o foarte bună gospodină.

OLGA. — Foarte bună.

DIDINA. — Primești mult ?

OLGA. — Depinde de cât îmi dă?

DIDINA. — Vreau să spun : vine lume multă la dumneavoastră ?

OLGA. — Foarte multă ! Păi, noi avem cea mai selectă clientelă.

DIDINA. — Clientelă ?

OLGA, *revenindu-și.* — Da. Clientela lui bărbatul meu. De-aia trebue să și plecăm. Dă-mi voe să mă duc să-l scol. Dacă îl las e în stare să nu se mai deștepte.

SCENA II

DIDINA, OLGA, BUNGRAZESCU

OLGA, *lui Bungrăzescu, care intră.* — Somnorosule! Era să viu să te scol !...

BUNGRĂZESCU. — Păi... tu nu știi că eu dorm greu.

OLGA. — Știu... cum să nu știu ! De doi ani de când dormim... împreună... ! Era să viu să-ți torn o cană cu apă rece în cap.

DIDINA. — Ne 'nvoim foarte bine amândouă. Sunt încântată de nevasta dumitale.

BUNGRĂZESCU. — Și eu sunt încântat că sunteți încântată. Numai că ea vrea să plece și eu vreau să mai rămân.

OLGA, *grăbită.* — Nu, dragă, nu ! Plecăm !... Uite mă și duc să fac geamantanul. *(aleargă voioasă pe scară)* Vino și tu să m'ajuți. *(ese)*

SCENA III

DIDINA, BUNGRĂZESCU

DIDINA, *privind după ea.* — Foarte simpatică.

BUNGRĂZESCU : Dar eu ! ?

DIDINA, *cu sinceritate nevinovată.* — Și mai simpatic ! Ceea ce îți reproșez, însă, e că mi l-ai ținut pe Emil, în oras până la ziuă.

BUNGRĂZESCU. — Altfel n'am fi avut plăcerea să ne cunoaștem. Și... nu trebue să vă pară rău, pentrucă bărbatul cu cât stă mai mult în oraș, cu atât mai mult

dorește casa. Iată, eu ! N'aveți idee ce dor mi-e de nevastă-mea când nu viu acasă.

DIDINA. — Ciudată mentalitate !...

BUNGRĂZESCU. — A călătorului, fericit când umblă prin străinătate, dar și mai mulțumit când se 'ntoarce acasă, în țara lui.

DIDINA. — Dar dacă repetând prea mult această voluptate s'ar pomeni cu o surpriză. Intr'o seară, întorcându-se acasă, să nu-și mai găsească nevasta sau s'o găsească cu cine n'ar trebui.

BUNGRĂZESCU. — Depinde de temperamente. Mie mi-ar fi indiferent. Emil însă ar suferi îngrozitor.

DIDINA. — Crezi ?

BUNGRĂZESCU. — Sunt sigur. Emil, numai dacă ar bănui că nevastă-sa îl înșeală ar iubi-o mai mult. *(discret)* Totul e să nu știe cu cine ! Sunt bărbați — și Emil e dintre aceștia — la care pasiunea crește, pe măsură ce le crește și teama de a pierde pe femeia iubită. Cu cât sunt mai puțin siguri de dânsa, cu atât sunt mai prăpădiți după ea.

DIDINA. — Crezi asta ? Atunci ca să fiu sigură de Emil, n'aș avea decât să... *(cu o turburătoare cochetărie)*

BUNGRĂZESCU. — Firește. Și eu v'aș sfătui să nu pierdeți ocazia. Trebue să te folosești de ea, când ți se oferă.

DIDINA, *râde.* — Dar dacă e vorba să-i creez numai o îndoială, dece să-l înșel adevărat ? N'aș avea decât să simulez !

BUNGRĂZESCU. — Aș ! Dece să-l minți, săracul ! Dacă bănuește, să bănuiască ceva care e adevărat !...

DIDINA, *râde.* — Da ?!?

BUNGRĂZESCU. — Tot te-ar chinui cu gelozia. Ar însemna să tragi ponoasele, fără ca, în schimb, să te fi bucurat de un folos practic.

DIDINA, *râde sgomotos.* — A ! Nu știu ce s'ar întâmpla, dacă dumnealui ar lua obiceiul dumitale de a întârzia nopțile în oraș.

BUNGRĂZESCU. — S'ar întâmpla, că vine altul să-ți ție locul... acasă...

DIDINA, *râde.* — De pildă... dumneata !

BUNGRĂZESCU. — E o invitație ? Și dece n'ar fi ! *(râzând cu intenție)* Un prieten vechiu face asemenea servicii... !

DIDINA. — Nu-i ești atât de bun prieten, dacă îmi dai mie asemenea sfaturi !...

BUNGRĂZESCU. — Poate că-ți sunt prieten dumitale.

DIDINA. — Dece nu mi-ai spus asta de eri ?

BUNGRĂZESCU. — Pentrucă nu e prea târziu... azi.

DIDINA. — Și... de mâine încolo, prietenul din copilărie ar deveni prietenul casei. Ești foarte amuzant.

BUNGRĂZESCU. — Și sincer, în acelaș timp.

DIDINA, *cochetă.* — Poate că ți-ai pierdut vremea..

SCENA IV

DIDINA, OLGA, BUNGRĂZESCU, (mai târziu) MATEI, MARIA

OLGA, *în capul scării, lui Bungrăzescu.* — Vii ? *(apoi dispare)*

BUNGRĂZESCU. — Viu. *(Didinei)* Imi dați voie ? *(se uită la ea semnificativ. Didina râde. El ese. Ea cu un gest foarte expresiv alungă, hotărîtă, turburarea de o clipă. Intră Maria care anunță pe Matei).*

MARIA. — Conașul Matei. *(intră Matei)*

DIDINA. — Dece așa de târziu ? Te-am așteptat la dejun.

MATEI. — Nici n'am avut vreme să vă telefonez. Mai întâi m'am dus să iau rezultatul cercetărilor asupra ciobului dela geamul spart. Amprenta digitală !...

DIDINA. — Și ? Ai identificat persoana ?

MATEI. — Sigur. Știința nu dă greș niciodată. Amprenta digitală era a mea. Singura persoană care a pus mâna pe ciobul în chestie am fost eu, când l-am luat de pe fereastră.

DIDINA. — Admirabil.

MATEI. — Simplu. Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă! Tot așa cred că n'o să-mi scape nici prietenul dumneavoastră Bungrăzescu.

DIDINA. — Ce vorbă e asta ?

MATEI, *cu importanță.* — Mi-ați spus eri că dumnealor au stat la hotel...

DIDINA. — Da.

MATEI. — La hotelul de unde dumnealui și-a luat nevasta ca să vină să locuiască la voi ?

DIDINA. — Sigur.

MATEI. — Ei bine, de eri și până azi, am colindat toate hotelurile din București, mari și mici, fără ca să pot da de numele lor printre pasagerii din ajun.

DIDINA. — De cât să colinzi toate hotelurile, cred că era mai simplu să-l întrebi pe Bungrăzescu, care e hotelul unde au locuit.

MATEI, *mefistofelic.* — Nu ! Nu era mai simplu de loc ! Ași fi trezit în el bănueli de natură să-mi încurce firul cercetărilor și să zăpăcească instrucția care, până la închiderea dosarului, rămâne secretă.

DIDINA. — Înțeleg, dar ce nevoe aveai să știi unde au locuit odată, de vreme ce acuma locuesc la noi.

MATEI. — Pentruca să mă conving de seriozitatea acestui domn.

DIDINA. — Asta e bună ! Par'că ar depinde de hotel.

MATEI. — Te miri, dar așa e ! Seriozitatea persoanelor, care vin din provincie, se judecă și după hotelul la care descind.

DIDINA. — Te asigur că el e un om foarte serios. Dânsa mi se pare cam ușurică și de aceea nu prea insist să rămâie. Știi, ori cât de așezat ar fi Emil, dar în contact cu astfel de persoane... !

MATEI, *căscând ochii.* — Uşurică ? Crezi că e o fe mee uşurică ?

DIDINA. — Nu ştiu, n'o cunosc, dar din convensaţia ei deduc că n'ar scăpa ocazia dacă i s'ar oferi.

MATEI. — O să mă conving imediat. Sunt din Pi teşti ?

DIDINA. — Da.

MATEI. — Voi telegrafia poliţiei locale să-mi dea, prin răspuns plătit şi telegrafic, informaţiuni precise asupra famliei Bungrăzescu. Simplu !... Nu ?... Ce zici? Nimic nu-mi scapă !

DIDINA. — N'ai nevoie, pentrucă au să plece.

MATEI. — Şi dece să nu ştim cine sunt oamenii cari ne vin în casă, mai ales că Emil, nu l-a mai văzut pe ăsta de douăzeci de ani şi are să-l mai vadă.

DIDINA. — Fă ce vrei. *(intră Emil, cu un voluminos ghiosdan la subţioară)*

SCENA V

DIDINA, MATEI, EMIL, MARIA

EMIL. — Bună seara !

DIDINA. — Aşa de vreme ?

EMIL. — Am avut un proces la Casaţie şi l'am amânat.

DIDINA. — De-aia ai fost agitat toată noaptea.

EMIL. — Tocmai ! Ai văzut şi tu ce agitat sunt ! Ce fac amicii noştri ?

DIDINA. — Sunt sus. El a dormit până acuma.

EMIL. — A dormit ? A dat de bine !

DIDINA. — Nu prea, pentru că vrea cu orice preţ să plece.

EMIL. — Dacă vor să plece, să-i lăsăm să plece. Acuma ţi-ai făcut gustul. Il cunoşti şi pe Bungrăzescu, o cunoşti şi pe nevastă-sa....

MATEI. — Ştii, tu, ceva despre ea ?

EMIL. — Te rog, te rog, să mă laşi în pace. M-ai plictisit cu întrebările şi cu anchetele în casa mea. Să te ferească Dumnezeu să ai un judecător de instrucţie în familie. *(Didinei)* O să vină Marchizul, care iar are un proces. E singura persoană pe care o primesc. Incolo nu mai primesc pe nimeni, absolut pe nimeni !

DIDINA, *(sună)* Bine. O chem pe Maria, ca să-i spui şi ei. *(ese, stânga)*

MATEI, *timid.* — Cu toate astea aş fi vrut... *(tace, văzându-l pe Emil nervos, apoi îndrăsneşte din nou)* ...cu toate astea aş fi vrut...

EMIL, *răstit.* — Tot aicia eşti ? N-ai mai plecat ?

MATEI. — Nu. N'am mai plecat. Sunt tot aicea.

MARIA, *intrând.* — M-aţi sunat ?

EMIL. — Eu ? Nu ! A, ba da ! Trebue să vină domnul acela bătrân...

MARIA. — Il ştiu. Domnul Marchiz.

EMIL, *râzând.* — Aşa ! Când o veni, îl introduci direct la mine în bureau. Altfel nu primeşti pe nimeni. Nu sunt acasă pentru nimeni ! M-ai înţeles ?... *(merge să iasă prin dreapta)*

MARIA. — Am înţeles.

MATEI, *se ia dupe el.* — Cu toate astea aş fi vrut...

EMIL, *se întoarce brusc şi pe un ton iritat.*— Nu sunt acasă pentru nimeni. Dumneata nu înţelegi ? Mario, chiar şi pe cei care sunt în casă, poţi să-i poftești afară ! *(ese trântindu-i uşa în nas)*

MATEI, *supărat.* — Unde e coniţa ?

MARIA, *eşind prin fund.* — La dumneaei în odae.

MATEI. — Ce te sclifoseşti aşa ! Obraznico ! *(ese prin stânga)*

SCENA VI

OLGA, BUNGRĂZESC, EMIL

OLGA, *coborând scara cu Bungrăzescu, care iar e somnoros.* — Somnorosule. Cum dai de-un pat, te culci în el.

BUNGRĂZESCU. — Ca tine. Ce să-ţi spun? Dragă, nimic nu e mai dulce ca somnul. Mie somnul îmi ţine loc şi de mâncare.

OLGA. — Atuncia trebue să fii un mare mâncăcios. *(intră Emil)* A !... domnul Emil ! Soţul ideal pe care îl laudă nevasta !...

EMIL, *speriat.* — Ai vorbit cu ea despre mine ?

OLGA. — Păi... de cine era să vorbim?

EMIL. — Să nu fi făcut vre-o prostie.

OLGA. — Cine ? Eu ? Nu mă cunoşti ! Dar dacă o mai ţine mult aşa, eu nu mai garantez.

EMIL. — Tocmai. Trebue să plecaţi.

OLGA. — Am şi spus nevestei tale că vreau să plecăm chiar diseară, dar dumnealui se împotriveşte.

EMIL, *lui Bungrăzescu.* — Nu se poate ! Trebue să plecaţi. Să plecaţi imediat ! Aşa, şi a fost prea mult, de eri şi până azi cu o noapte la mijloc. Am dormit foarte agitat.

OLGA. — Te-am auzit plimbându-te pe la uşe.

EMIL, *Olghei.* — Ai dormit bine ?

OLGA. — Neobişnuită într'un pat străin.

EMIL. — Parcă ar fi pentru prima oară, că dormi într'un pat străin.

OLGA. — Da, dar nu aşa ! Sunt obişnuită ca într'un pat străin, să fie şi străinul cu mine în pat.

EMIL, *amuzat.* — St ! Să nu te-audă cineva.

OLGA. — N'are cine să audă.

EMIL, *lui Bungrăzescu.* — Şi dumneata ?

BUNGRĂZESCU, *cam încurcat.* — Eu ?... Am făcut cum ne-am înţeles. M'am dus acasă.

OLGA. — Conduşi de nevastă-ta, ne-am suit amândoi în camera ce ne era pregătită şi, în dată ce s'a depărtat nevastă-ta, dumnealui a plecat.

BUNGRĂZESCU. — ...m'am strecurat pe scară, şi, binişor de tot, am închis dupe mine uşa dela intrare.

EMIL. — Dacă n'ar fi stat nevastă-mea aicia te ajutam eu să eşi.

Inv. anter. 18794

BUNGRĂZESCU. — N'aveai nevoe, că nu s'a observat când am plecat.

EMIL. — Bine, dar să nu mai repetăm chestia, că o să se observe.

OLGA. — Nici n'o mai repetăm. Plecăm cât mai curând !

BUNGRĂZESCU, *întinzându-se pe divan.* Da' de unde ! Nu plec de loc !

EMIL, *speriat.* — Ce-ai înebunit ? Nu vei fi vrând să stai un an la mine?

BUNGRĂZESCU. — Un an ! Doi !...

EMIL. — Haide, haide, fă bunătatea şi pleacă.

BUNGRĂZESCU. — Vezi cum eşti ? Imi spuneai că nu poţi trăi fără dumneaei... nici fără nevastă...

OLGA. *lui Emil.* — Cum ? Aşa ai spus ?

BUNGRĂZESCU. — Da ! Aşa a spus ! Fără nevastă ! *(lui Emil)* Te-am pus în plăcuta situaţie de a le avea pe amândouă sub acelaş acoperiş.

OLGA, *lui Emil.* — Să-ţi fie ruşine !...

BUNGRĂZESCU. — Acuma vrei să ne dai afară ? Să plece ea. Numai avem nevoie de dânsa. Ştiţi că sunt însurat ; mi-aţi văzut nevasta ; mi-am văzut-o şi eu !... Poate să plece. *(se culcă de-abinelea)*

OLGA. — Dacă e aşa, nu mai plec de loc. *(se aşează pe divan)*

EMIL, *speriat.* — Ei, poftim ! Asta îmi mai trebuia acuma. Plecaţi imediat până nu vă dau afară.

OLGA, *indignată.* — Pe mine ? Pe mine să mă dai afară ?

BUNGRĂZESCU. — Il auzişi ? Vrea să ne dea afară ! Să mă dea afară pe mine, prietenul lui din copilărie. Emil, dragă, să fim serioşi.

EMIL, *începe să râdă.* — Cred că glumeşti.

BUNGRĂZESCU. — Musafirii se poftesc şi stau cât poftesc.

EMIL. — Dar cum ne-a fost vorba ?

BUNGRĂZESCU. — Dragă, omul îşi schimbă părerea dela o zi la alta. Dacă nu ne-ar plăcea n'am mai rămâne. Tu trebue să fi măgulit că ne simţim atât de bine în casa ta.

OLGA. — La urma urmei chiar nevastă-ta se ţine de capul nostru să rămânem. Eu i-am spus că nu se poate ; dar dacă vrei să ne dai afară, nu mai plecăm. *(se 'ntinde pe divan)*

EMIL. — Nevastă-mea nu ştie cum stă chestia, dar dacă ar afla, fir de păr nu ţi-ar rămâne în cap. Ai pleca chială de-aicea !

BUNGRĂZESCU. — Lasă. O păzim noi să nu afle. De asta să nu duci tu nici o grije. Crezi în metempsihoză?

OLGA. — Ce e aia ? Un instrument medical ?

BUNGRĂZESCU. — Aş ! Inainte de a ne naşte noi am trăit odată. Sufletul nostru a fost în alt om, care a murit. Eu, înainte, trebue să fi fost un înţelept, un mare filosof... !

EMIL. — Ai fost un măgar !

OLGA. — Şi eu trebue să fi fost sanie.

BUNGRĂZESCU : Dece tocmai sanie ?

OLGA. — Pentru că alunec mereu.

EMIL, *încremenit.* — Ce-aţi înebunit ? De metempsi hoză îmi arde mie. Veniţi-vă în fire. Vreţi să mă scoa teţi din răbdări ? Cucoană ! Pune măgarul la sanie şi cară-te cu el de-aici!

BUNGRĂZESCU, *întorcându-se cu faţa la perete.* — Dacă adorm, să pui să mă deştepte. *(intră Matei. Bungrăzescu se ridică)*

SCENA VII

OLGA, MATEI, EMIL

MATEI. — Aşa ! Gata şi telegrama ! Acum mai am o singură întrebare de făcut, pentru că Didina n'a ştiut să-mi spună. Emil... *(soţilor Bungrăzescu)* Mă iertaţi !... Am cu cumnatul meu o chestiune familiară. *(lui Emil, încet)* In interesul unor cercetări, preţioase pentru tine, vreau să ştiu hotelul unde a locuit până eri prietenul tău din copilărie.

EMIL, *plictisit.* — Ştiu eu !... Să-l întreb ! *(lui Bungrăzescu)* Mă ! Prietenul meu din copilărie ! La ce hotel aţi stat până aţi venit la mine? *(îi face cu ochiul)* Un hotel ! Haide !

BUNGRĂZESCU. — La... *(se gândeşte)* ...Royal!...

EMIL. — Auzi ? La Royal.

MATEI. — Şi sunteţi din Piteşti, după cum am auzit ?

BUNGRĂZESCU. — Da... din Piteşti.

MATEI. — Mersi. Eu vă las, dar sper să ne mai vedem. Bună seara !*(ese prin fund)*

BUNGRĂZESCU : Ce e cu ăsta :

EMIL. — Un maniac, un nebun ! Nu ţi-am spus ? Un nebun care poate să ne facă o posnă. *(merge la telefon şi-şi combină numărul după ce a consultat indicatorul)*

OLGA. — Cui telefonezi ?

EMIL. — Portarului dela Royal. Asta, s'a dus glonţ acolo, să întrebe, să cerceteze. Allo !... Royal ?... *(lui Bungrăzescu).* Vai, ce mi-ai făcut ! Nu, domnule, nu mi-ai făcut nimic. Ascultă ! Aici e avocatul Strâmbuleanu şi-ţi recomand toată discreţia. O să vie la dumneata un domn. Nu dai doi bani pe el. Cu ochelari. Şi-o să întrebe după altul, unu... Bungrăzescu din Piteşti !... Nici pe ăsta nu dai doi bani !... Bungrăzescu... Piteşti !... Aşa ! Ai să fii aşa de bun să-i spui c'a stat până eri la dumneavoastră şi a plecat cu d-na. Ai dela mine cinci sute de lei, dacă faci cum ţi-am spus. Ne-am înţeles ? Bungrăzescu din Piteşti. Nu uita. *(închide telefonul)* Cine dracu mi-a mai adus şi un judecător de instrucţie în familie !

Aţi văzut că nu mai merge ? Lucrurile se complică.

SCENA VIII

OLGA, EMIL, BUNGRĂZESCU, MARIA

MARIA. — Domnul Marchiz. L-am poftit în birou.

EMIL. — Bine. Să mă' aştepte. *(Maria ese)*

BUNGRĂZESCU. — Marchiz? Ce? Aveţi şi marchizi în familie ? Familie de nebuni !

OLGA. — Eu aveam un pisoi pe care-l chema Marchiz.

EMIL. — Şi eu am un client pe care-l chiamă la fel. Hai, duceţi-vă. Până mă întorc să nu vă mai găsesc pe-alcea! Ce v'am făcut, mă, de nu mă lăsaţi în pace? La tribunal nu pot să-mi văd de treburi. Acasă nu mai scap de nebunul de cumnatu-meu. Nevastă-mea stă cu ochii holbaţi asupra mea! Haide! Faceţi-vă geaman tanele şi să nu vă mai găsesc pe-aicea! *(ese dreapta).*

SCENA IX

OLGA, BUNGRĂZESCU

OLGA. — Dragă cu nebunul ăsta, care tot întreabă nu mai e de stat. Cred, că mai cuminte ar fi, să plecăm. Mi-e mi-ar plăcea să stau, dar în alte condiţii. De cât aşa, în lux şi cu inima sărită, mai bine în odăiţa mea dela Palace unde trăesc în tihnă. Haidem acolo ! Acolo nu ne ştie nimeni şi n'o să ne mai supere nimeni. La urma urmei, după cele ce s'au petrecut între tine şi mine, numai putem sta în casa lui Emil.

BUNGRĂZESCU. — N'a prea fost frumos ce-am făcut.

OLGA. — N'a fost frumos, dar... a fost bine !... *(îşi înlănţue braţele de gâtul lui)* Mi-eşti drag. Mi-eşti foarte drag.

BUNGRĂZESCU. — Nu mai spune !...

OLGA. — Zău !...

BUNGRĂZESCU. — Spui asta aşa... fără nici o introducere...

OLGA. — Introducerea a fost. Acum trecem la partea serioasă. M'am gândit la ceva... Dar să nu te superi şi să nu râzi de mine.

BUNGRĂZESCU. — Spune !

OLGA. — Tot trăim într'o minciună şi trecem drept bărbat şi nevastă... Hai să fie adevărat ! Te superi ?

BUNGRĂZESCU. — Nu. Nu mă supăr, dar sunt mirat. E pentru prima oară că mă cere cineva în căsătorie.

OLGA. — Poate ai o legătură şi nu poţi s'o rupi. Atunci, pardon, cu tot regretul, nu vreau să pricinuesc cuiva o supărare.

BUNGRĂZESCU. — N'am pe nimeni. Sunt singur.

OLGA. — Atunci? *(Bungrăzescu tace)* A! Înţeleg. Trecutul meu. Ţi-l voi povesti. Trecutul unei femei; dacă îl afli dela alţii, auzi mai mult decât este, aşa că e mai bine să ţi-l spună chiar ea, pentru că spune mai puţin.

BUNGRĂZESCU. — Bine... Dar Emil ?

OLGA. — Lasă-l pe Emil. Are nevastă !...

BUNGRĂZESCU. — Dar ceilalţi pe care nu-i ştiu.

OLGA. — Ce te interesează ? Te interesează ai cui au fost banii pe care îi ai în buzunar ? Nu ! Profiţi de ei şi cheltuieşti. Pe urmă banii trec al altul, la altul şi aşa mai departe. Cu o femee e la fel. Ce-ţi pasă ţie a cui a fost şi a cui o să mai fie? Profită de ea cât o ai lângă tine şi cât te iubeşte.

BUNGRĂZESCU. — Şi tu crezi c'o să mă iubeşti ?

OLGA. — De sigur.

BUNGRĂZESCU : Pentru ce eşti atât de sigură ?

OLGA. — Pentrucă o să fi cel nou.

BUNGRĂZESCU, *surprins.* — Imi place sinceritatea asta a ta !... Dar nu înţeleg dece e neapărată nevoie să ne luăm, când putem prea bine să trăim împreună cum am început de azi noapte.

OLGA. — Pentrucă e altceva o căsătorie. Mai întâi n'aş mai fi vânzătoare într'un magazin, şi pe urmă... îmi place ! Am văzut aicea, în casa asta, cum e ! Eu n'am mai văzut o căsnicie.

BUNGRĂZESCU. — Acasă... la părinţii tăi... n'ai văzut ?

OLGA. — Nu. Pentrucă mama n'a fost măritată cu tata. Mama nici n'a ştiut cine e tata. S'au cunoscut pe întuneric şi ea s'a jenat să-l întrebe cum îl chiamă. *(mică pauză)*

BUNGRĂZESCU. — Chestia e foarte complicată. Trebue primărie, preot, biserică...

OLGA. — Ei, şi ? Primarii sunt oameni foarte de treabă, şi biserici sunt pe toate străzile...

BUNGRĂZESCU. — O să mă gândesc !...

OLGA. — Da ? *(îi sare de gât şi-l sărută tocmai când intră Didina)*

SCENA X

OLGA, BUNGRĂZESCU, DIDINA

DIDINA. — A ! Ce tandreţă ! Bărbatul meu nu e aici?

OLGA. — Nu, doamnă ! E dincolo cu un prinţ.

BUNGRĂZESCU. — Care e marchiz !...

DIDINA, *râzând.* — A ! Marchizul !...

BUNGRĂZESCU. — Pot să ştiu şi eu cine e acest domn.

DIDINA. — Un original. Se afla odată la o femee măritată, când a fost suprins de bărbatul care a venit acasă mai de vreme. Sunt şi din cei cari vin mai de vreme, nu numai care vin la ziuă. *(Bungrăzescu tuşeşte, Didina râde)* Asta, pentru dumneata! Şi bietul om, ce să facă ? A sărit pe fereastră... dela etajul întâi. Sărind, a căzut pe marchiza dela uşa de intrare. I-a spart toate geamurile şi de atunci prietenii lui i-au pus numele : marchizul ! El mi-a trimes florile astea care se usucă mereu ! Nu ştiu ce să le fac. Le ud mereu şi e degeaba.

OLGA. — Poţi să schimbi apa, cât vrei, dar nu foloseşte la nimic. Tulpina şi frunzele lor, în contact cu apa, fermentează după un timp oarecare şi capul de jos

se distruge. Apa, chiar proaspătă, nu-l mai reface. Se formează un strat vâscos prin care nu mai pătrunde. Dar există un sistem pentru a conserva floarea. Praf de cărbune sau amoniac. Se dizolvă în apă şi o întreţine. Dar mai bine este să stropiţi cu puţină apă caldă. Floarea îşi revine pe măsură ce apa se răceşte şi atunci îi tai partea care se încălzise. *(Bungrăzescu îi face semn cu cotul, ca să tacă)*

DIDINA, *lui Bungrăzescu.* — Ce bine se pricepe. Ai crede că a trăit într'o seră.

BUNGRĂZESCU, *prinde intenţia.* — Da! Păi, să vedeţi ceva ! Nevastă-mea e foarte tare în botanică.

OLGA. — Da ! Eu sunt foarte tare în bostanică !

BUNGRĂZESCU. — Au pasionat-o florile. *(o ia de mână şi pleacă cu ea)* Termină cu botanica asta, că intru în zoologie. *(Didinei)* Vă plictisim prea mult. *(es).*

SCENA XI

DIDINA, EMIL, MARIA

EMIL, *revenind din dreapta.* — Dragă, eu n'am astămpăr cu marchizul ăsta. Ce fac musafirii noştri ?

DIDINA. — Lasă că am eu grije de ei !

EMIL. — Ai tu grije, de ei, dar îngrijatul sunt eu ! Dacă vor să plece nu-i mai reţine. *(intră Maria)* Să nu primeşti pe nimeni. Nu sunt acasă pentru nimeni.

MARIA. — Da... conaşule, am înţeles... dar aş vrea...

EMIL. — Ce ?

MARIA. — Să vă spun ceva de Vasile.

DIDINA. — Iar n'a venit azi noapte ?

MARIA. — Ba, a venit. El cum lipseşte o noapte şi-l cert bine pe urmă cincisprezece zile vine regulat acasă.

EMIL. — Vasăzică te-ai liniştit pe două săptămâni.

MARIA. — Nu e asta ! E, că mi-a spus ceva.

DIDINA. — Ce ?

EMIL. — Slăbeşte-mă şi eşi afară !

MARIA. — Să nu vă supăraţi. Vasile mi-a spus că el cunoaşte pe cucoana lui domnul Bungrăzescu.

EMIL, *ars.* — Minte. Să-i spui că minte, şi-o să vă dau afară. Mie nu-mi trebue haimanale în casă.

DIDINA. — Da' de unde o cunoaşte ?

MARIA. — Zău conaşule, dela o florărie. Tot Olga îi spunea şi acolo, cum îi spuneţi dumneavoastră.

EMIL. — Potrivire de nume.

DIDINA. — El ce-a căutat la florărie ?

MARIA. — Inainte să fie în serviciu la bancă..

EMIL. — La care bancă ?

MARIA. — Banca Sindicatului Industriilor Unite.

EMIL. — Am să spui să-l dea afară.

DIDINA. — Las-o să spuie.

EMIL. — Nu mă interesează de loc !

MARIA. — Nu mai spui dacă conaşul se supără.

DIDINA. — Nu se supără, spune !

MARIA. — Inainte să fie la bancă, el era servitor într'o florărie de pe calea Victoriei ! Şi eri când a venit acasă...

EMIL. — Bine c'a venit! Ce-mi pasă mie c'a venit acasă domnul Vasile.

MARIA. — ... veneaţi şi dv. cu dumneaei şi mi-a spus Vasile că o cunoaşte de-acolo...

DIDINA. — Nu se poate Mario. Poate seamănă. Dumnealor sunt din Piteşti.

EMIL. — Sigur. Au venit dela Piteşti şi pleacă la Piteşti.

MARIA. — Eu vă spun ce mi-a spus Vasile. Vă rog să nu vă supăraţi.

DIDINA. — Nu mă supăr.

EMIL. — Eşi afară. Eşi ! V'am dat afară. Haide ! Duceţi-vă 'n... Piteşti, ca să vă convingeţi ! *(Maria esc)* Auzi obrăznicie. Să cerceteze slugile cine îmi vine în casă. Dar eu am lume... am dosae... mâine poimâine au să-şi vâre nasul să vadă şi ce procese am !... *(ducându-se spre birou)* Şi tu stai s'asculţi ! Ce vrei să şti ? Ţi-am spus eu ! Doamna şi domnul Bungrăzescu,, persoane căsătorite, foarte onorabile, din Piteşti. *(exasperat)* Eu n'am minţit niciodată. *(ese repede, dreapta).*

SCENA XII

DIDINA, MATEI

MATEI. — M'am întors repede. Aşa e !...

DIDINA. — Rămâi la noi la masă ?

MATEI. — Dacă voi avea timp. Unde e Emil ?

DIDINA. — Dincolo. Are pe cineva !

MATEI. — N'am mai dat telegrama. Mi-a spus dela poştă că peste o oră pot vorbi la telefon cu Piteştii. Dar am făcut altceva. Am fost la hotelul lor. La Royal. Dragă, oamenii ăştia, şi el şi ea, sunt oameni foarte cum se cade. M'am dus direct, fără să mă simtă nimeni, la portarul dela Royal. I-am pus în mână o hârtie de cinci sute de lei şi mi-a declarat, sub prestare de jurământ, că... da !... Doamna şi domnul Bungrăzescu... din Piteşti... ascultă bine : din Piteşti, au locuit acolo şi au plecat eri de dimineaţă. Simplu. Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă ! Tocmai cum este. Eri de dimineaţă au venit la voi.

DIDINA. — Imi pare bine de ce-mi spui pentrucă aveam o vagă bănuială, care s'a risipit. Nebuna de Maria îmi spunea că bărbatul ei, Vasile, o cunoaşte pe Olga!... Dintr'o florărie unde e vânzătoare.

MATEI, *interesat.* — Da ? Să vie încoa !

DIDINA, *sună.* — Am s'o chem să-ţi spună şi ţie.

MATEI. — Cazul mă interesează.

SCENA XIII

DIDINA, MATEI, MARIA

MARIA, *intrând.* — Poftiţi!... Coniţă.

MATEI. — Cum te chiamă, Mario ?

MARIA, *uimită.* — Maria.

MATEI. — Şi mai cum ?

MARIA. — Ionescu.

MATEI. — De unde eşti ?

MARIA. — Dela Comana.

MATEI. — Câţi ani ai ?

MARIA. — Optsprezece!

MATEI. — Ai mai suferit vre-o condemnaţiune ? Ai satisfăcut legea recrutării ? *(Maria se uită mirată)*

DIDINA. — Dece atâtea complicaţii Matei !...

MATEI. — Trebue, pentru identificarea persoanei care trebue luată repede. *(pe un ton răstit, Mariei)* E de prisos să ascunzi ceva. Am aflat că bărbatul tău ştie tot !

MARIA, *începe să tremure şi să-şi frângă mâinele.* — Ştie !... *(Didinei)* Vai, coniţă ce mă fac ! *(Didina şi Matei se uită uimiţi unul la altul)* Eu nu sunt vinovată cu nimic. Dânsul mi-a pus cinci sute de lei în mână.

DIDINA, *mirată.* — Cine ?

MARIA, *arată în sus.* — Dumnealui ! Domnul Bungrăzescu.

MATEI, *dibuind o surpriză.* — Aha ! Cinci sute de lei ! Probabil pentru ca să te facă să spui secretele casei.

MARIA. Nu. Din contra. Mi-a pus cinci sute de lei în mână şi mi-a spus să tac.

DIDINA. — Cu ce scop ? *(Maria jenată, coboară ochii în jos şi frământă tivul şorţului)*

MATEI. — Vorbeşte ! Spune tot ! Altfel eşti pierdută!

MARIA, *plângând şi tremurând.* — A venit... la mine în... odaie !...

MATEI. — Şi tu erai prezentă ?

MARIA. — Da. Şi a venit peste mine...

DIDINA, *cu uimire indignată.* — Şi ?

MARIA. — Şi... a venit peste mine... şi... eu nu l-am mai dat la o parte !

DIDINA, *indignată.* — O ! *(se depărtează cu scârbă)*

MARIA, *indignată şi ea, în umilinţa ei.* — Nu-mi spusese încă Vasile... că dumnealui e însurat cu una dela florărie, că nu-l lăsam.

DIDINA. — Bine. Du-te !...

MARIA, *disperată.* — Coniţă... să nu vă supăraţi coniţă...

DIDINA. — Du-te Mario. *(merge încet cu capul în jos ca să iasă)*

MATEI. — Du-te ! Dar rămâi la dispoziţiunea noastră pentru orice informaţiuni suplimentare.

MARIA. — Bine !... *(ese)*

DIDINA, *traversează scena spre stânga.* — Ce batjocură.

MATEI. — Eu iar încep să pui la îndoială seriozitatea acestui domn ! Trebue neapărat să facem o descindere la el în odaie şi când nu e acolo să-i scotocim prin buzunarele dela haină.

DIDINA. — N'are decât o pereche şi aia e pe el.

MATEI. — O singură pereche şi aşa de galanton. Iată, dragă surprizele justiţiei. Anchetezi un caz banal şi de-odată descoperi lucruri senzaţionale. Uite, pentru ce îmi pare rău că m'au scos din magistratură.

SCENA XIV

DIDINA, MATEI, OLGA, BUNGRĂZESCU, EMIL, MARCHIZUL

(Olga cu Bungrăzescu apar sus în capul scării. Emil vine din dreapta cu marchizul)

EMIL, *încântat.* — Uf ! Uite, vi l-am adus şi pe marchizul care nu voia să plece până nu dă ochii cu Didina.

MARCHIZUL. — Şi să-i sărute mâna.

DIDINA. — Sunt încântată. De altfel aş fi venit dincolo dar mi-era teamă să nu vă întrerup discuţia. *(prezintând)* Fratele meu Matei Pintenaru, magistrat.

MATEI. — Fost, pentru că guvernul, printre alte ilegalităţi...

DIDINA, *continuând prezentările, acră.* — Domnul Bungrăzescu, un vechiu prieten de şcoală, al bărbatului meu şi... doamna Bungrăzescu.

MARCHIZUL, *le dă mâna şi apoi se uită ciudat la Olga care se simte jenată şi întoarce ochii.* — Doamna ?

OLGA. — Bungrăzescu...

MARCHIZUL. — Dumneavoastră aveţi vre-o soră, doamnă ?

OLGA. — Nu domnule ! Nici tată !...

MARCHIZUL. — Ciudat. Foarte ciudat. Semănaţi grozav cu o persoană care mi-e foarte cunoscută. Dacă nu mi s'ar fi spus că sunteţi cine sunteţi, aş putea jura că sunteţi dânsa.

EMIL, *speriat.* — Imposibil. Dumnealor sunt din Piteşti.

MATEI. — Da. Din Piteşti.

EMIL. — Te-ai convins ?

MATEI. — Perfect. Dela Hotel Royal.

EMIL, *lui Bungrăzeanu.* — Ţi-am spus eu ! Asta s'a dus glonţ acolo. Bravo, Matei ! Excelent judecător de instrucţie.

MARCHIZUL. — Vasăzică, n'aveţi o soră. Aş putea să jur. O soră ! Două gemene. Ea e vânzătoare într'o florărie. *(Bungrăzescu tuşeşte, Didina şi Matei se uită unul la altul. Emil intervine)*

EMIL. — Nu vrei să iei loc marchizule, sau... mai bine ar fi să pleci. Zău, du-te. Ai face mai bine. Ne vedem noi altă dată.

MARCHIZUL. — Nu. Ne vedem acuma şi am să iau loc. *(se aşează în fotoliu)*

BUNGRĂZESCU, *lui Emil.* — Nu trebuia să-l aduci.

EMIL. — Nu trebuia să-l aduc ! Dar dumneata, că mi-ai adus-o pe asta, ai făcut bine ? Spune-i să tacă din gură, că ăsta e bătrân şi uită.

MARCHIZUL, *așezându-se comod în fotoliu.* — Mi s'a mai întâmplat odată, tot așa, în Italia, la Florența. Sunt prezentat unei doamne : contesa Ponte di Sistiana. Mă uit la ea, și semăna, ca două picături de apă, cu o vestită cocotă din București.

DIDINA. — Și ?

MARCHIZUL. — Era chiar ea !...

DIDINA. — Cocota !...

OLGA. — Care ? Că eu le știu pe toate ! *(Emil se șterge de nădușeală)*

MARCHIZUL. — Ajunsese în Italia unde își combinase un nume pompos ca să sperie pe naivi.

DIDINA. — M'aș fi mirat și eu ca o cocotă să ajungă contesă.

EMIL. — De ce? Câte contese n'ajung cocote?

MARCHIZULE. — Nu era, propriu zis, o cocotă. Femeia nu era o cocotă de meserie. Mai mult o diletantă.

DIDINA. — Există și diletante ? *(rotește ochii în jurul ei)*

MARCHIZUL. — Există. Deosebirea între o cocotă de stradă și una de lume e că, deși amândouă așteaptă pe cineva, femeia de stradă nu știe pe cine, pe câtă vreme femeia de lume știe cine trebue să-i vie.

OLGA. — Câteodată aștepți și nu vine nimeni !

BUNGRĂZESCU, *pe care îl împinge Emil.* — Călătoriți mult, domnule marchiz ?

MARCHIZUL. — Enorm de mult, dragă tinere. Adică, enorm de mult am călătorit ! Acum merge mai greu. Călătoriile obosesc și sunt bătrân.

BUNGRĂZESCU : Vai, marchizule, exagerezi.

MARCHIZUL. — Nu, nu ! E așa ! Dar ce e mai îngrozitor e, că nu s'a găsit încă un leac contra bătrâneței.

BUNGRĂZESCU. — Există.

MARCHIZUL. — Da ! Spune-mi-l și mie.

BUNGRĂZESCU. — Leacul contra bătrâneței e să mori cât se poate mai tânăr.

MARCHIZUL, *râzând.* — Prea târziu, mi-l spui, prea târziu. Nu mai pot să adopt acest sistem. Dumneata da!

DIDINA. — Și ce-ai văzut mai frumos în călătoriile dumitale ?...

EMIL. — Lasă-l, dragă. Nu-l mai amări cu amintirile!

MARCHIZUL. — Am văzut țări multe, poziții pitorești, pinacoteci și muzee, monumente de artă ; ei bine cred că totuș cele mai frumoase lucruri sunt tot casele de toleranță ! Am fost de pildă în Africa centrală...

BUNGRĂZESCU. — Probabil că v'au atras acolo pădurile... virgine ?

OLGA, *mirată.* — Virgine ?

EMIL, *lui Bungrăzescu.* — Ține-o strâns, ține-o strâns, că ne face de râs.

MARCHIZUL *(se 'ntoarce spre ea.* — Da, doamnă ! Virgine. Virgine de mii de ani !...

OLGA. — O mie de ani și virgină ! Ce greu trebue să fie ! Vai, cum au putut să rabde și cum le plâng sărace de ele. *(Emil și Bungrăzescu s'au dus s'o depărteze pe Olga, Urcă și Didina)*

MARCHIZUL, *lui Matei, care se află lângă el).* Nostimă de tot femeiușca asta... ! Are niște apropouri !...

MATEI. — Mă interesază, nespus de mult, ce spuneați adineaorea.

MARCHIZUL. — Cu pădurile virgine ?

MATEI. — Nu. Cu asemănarea care v'a isbit.

MARCHIZUL. — Enorm.

MATEI. — Și cum spusele dumneavoastră le pun în legătură cu întâmplarea dela Florența...

MARCHIZUL, *îndulcșat de amintiri.* — A ! Contesa ! Ponte di Sistiana !

MATEI. — Da. Aș vrea să știu dacă și aci n'avem afface cu un caz identic.

MARCHIZUL. — O cocotă ce să dă drept femee cum se cade ?

MATEI. — Nu. O femee cum se cade, care e cocotă.

MARCHIZUL. — Dragă domnule n'aș putea să afirm nimic, dar, acum câteva săptămâni am intrat să cumpăr flori într'o florărie...

MATEI. — E inutil să adăogați într'o florărie... pentru că numai de acolo poți cumpăra flori. Simplu ! Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă.

MARCHIZUL. — Firește. Am găsit acolo o vânzătoare leită ea ! M'am mai dus după două zile iar, apoi iarăș după alte două zile, până când...

MATEI. — Insfârșit ?

MARCHIZUL. — N'ai răbdare ! Trebuie să ai, cum am avut eu ! Vrei s'auzi sfârșitul ? Eu am avut răbdare până l'am văzut...

MATEI. — Unde ?

MARCHIZUL. — La hotel. *(caută)* La hotelul...? O să-mi amintesc la care !... O cameră foarte confortabilă unde spunea ea, că a instalat-o prietenul ei... dar te rog !... Eu nu afirm nimic... poate să nu fie dânsa.

MATEI. — Ea e !...

MARCHIZUL. — De unde știi ? Ai fost și dumneata pe acolo ?

MATEI. — Nu dar o să mă duc acum. N'am decât să cercetez unde e hotelul ? Simplu ! Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă. *(se depărtează)*

EMIL, *Didinei.* — Dă-i marchizului. niște otravă, cu să scăpăm de el !

DIDINA. — O ceașcă cu ceai marchizule sau un pahar cu vin ?

MARCHIZUL. — Nimic, scumpă doamnă, nimic ! Seara înainte de a mă culca nu iau nimic. Mă feresc să-mi îngreuez digestia.

MATEI, *lui Emil.* — Marchizul tău pretinde că totuș cunoaște pe femeia asta. Uite. Intreabă-l. S'au întâlnit în camera ei dela un hotel. *(se strecoară neobservat în birou iar Emil e consternat)*

EMIL, *vine repede spre marchiz.* — Hotelule !... Asta... Marchizule?

MARCHIZUL. — Spuneam doamnei dumitale că prietena dumisale este încântătoare.

EMIL. — Da... pentru că mai ales îţi aminteşte o veche aventură.

MARCHIZUL. — Veche ? De loc ! Foarte recentă. Acum câteva săptămâni am vrut să cumpăr nişte flori. Ei bine, vânzătoarea, din magazin care m'a servit, aş fi putut să jur că este doamna de colo ! Mă rog, nu afirm nimic, dar dacă s'ar desbrăca m'aş putea convinge.

EMIL, *aiurit şi urmărind cu ochii pe Didina)* Ai văzut-o desbrăcată ?

MARCHIZUL, *erotic.* — Goală de tot !... La vârsta mea... înţelegi că numai aşa...

EMIL. — Şi unde v'aţi întâlnit ?

MARCHIZUL. — Dacă nu mă înşel, la hotel... Palace! Da, da ! Palace ! Acum îmi amintesc bine ! Unde e cumnatul dumitale să-i spun. Intr'o cameră unde zicea ea, o instalase de câteva zile, prietenul ei. N'a vrut să-mi spună cine.

EMIL. — Slavă Domnului ! Asta ne mai trebuia ! Să şi spună !

MARCHIZUL. — La început părea foarte stângace. Se pretindea virtuoasă. Dar desbrăcând-o, cu fiecare copcă i se ducea virtutea, pe copcă. A ! Dacă aş vedea-o desbrăcată !...

EMIL. — Înţelegi că-mi vine foarte greu să cer să se desbrace persoanele care vin la mine. Eu nu sunt nici doctor şi nu suntem nici la bae, ca să ne desbrăcăm de poftа dumitale!

MARCHIZUL. — Tocmai. De-aia nu pot să afirm nimic.

DIDINA. — Poate că te înşeli ! Persoana de aci e măritată *(se uită la Emil)*

MARCHIZUL. — Nu e un indiciu. Măritatul ar fi o consecinţă logică. La femeile astea a fost întâi o desfacere, pe urmă o facere şi la urmă caută o refacere. Ei, dar noi ne-am luat cu vorba şi am uitat că trebue să mă duc acasă. *(se scoală)* Să-mi iau rămas bun dela dumnealor. *(merge spre Didina)* Bunăseara scumpă prietenă. *(Olghei)* Sărut mâna doamnă ! *(lui Bungrăzescu)* Adio... tinere... Mi-a părut foarte bine. La viitoarea mea călătorie te iau cu mine... împreună cu doamna... *(se uită lung la ea)* Sunteţi căsătoriţi de mult ?

BUNGRĂZESCU. — De aproape doi ani.

EMIL. — Merge pe patru.

BUNGRĂZESCU. — Pe trei.

EMIL. — Da. Am vrut să zic că mege pe patru picioare.

MARCHIZUL. — Pe patru!... Vă felicit!... *(depărtându-se de grup)* A!... De-aş vedea-o desbrăcată. *(Ese condus de Emil şi Didina)*

BUNGRĂZESCU, *Olghei.* — In frumoasă încurcătură era să ne bage păcătosul ăsta bătrân !

OLGA. — Cui să-i dea prin minte c'o să mai dau de el !...

BUNGRĂZESCU. — Il cunoşti ?...

OLGA. — Da' de unde ! Cunosc eu pe toată lumea care intră în prăvălie ?

EMIL, *se întoarce şi e congestionat la faţă.* — Să plecaţi. Să plecaţi repede de tot. *(Olghei)* Cu dumneata o să mă răfuesc eu mâine.

BUNGRĂZESCU. — Da' ce s'a întâmplat? Dece te superi ? Putea să şi semene într'adevăr cu o fată de magazin.

EMIL. — Nu, dragă, nu ! Omul ăsta mi-a povestit cum s'au întâlnit cu ea goală, la hotel, în camera ţinută de mine. Auzi colo ! Eu plătesc hotelul şi dumnealui...

BUNGRĂZESCU, *consternat.* — Şi ăsta !?!

OLGA. — Nu e adevărat ! Nu e adevărat !

EMIL. — E adevărat!... *(intră Didina).*

OLGA, *lui Bungrăzescu.* — Şi tu crezi ?

BUNGRĂZESCU : Trei, Doamne şi toţi trei ! *(o ia pe Olga şi fug amândoi pe scară)*

SCENA XV

EMIL, DIDINA

DIDINA, *indignată.* — Dragă, noi nici nu ştim pe cine primim în casă. Uşa ne-e deschisă pentru clienţii tăi, dar nu şi pentru femei care au clientelă. Te văd foarte necăjit şi ai dreptate.

EMIL. — Cum să nu fiu ? Un prieten din copilărie care a căzut peste o astfel de femee. Adevărat că femeea este otrava bărbatului, de-aia şi pe şoarece îl omori cu şoricioaică.

DIDINA. — Te rog să-i laşi să plece. Vezi că şi marchizul a spus acelaş lucru ca şi Maria. Amândoi nu au ce căuta în casa noastră. Nu ţi-am spus nimic, dar de eri mă gândeam să-ţi spun impresia mea. Purtarea ei pe stradă e foarte inconvenabilă.

EMIL. — Purtarea ei ?

DIDINA. — Când am eşit cu ea, după cumpărături, la fiecare pas nu era bărbat să nu se uite dupe noi.

EMIL. — Nu e ea de vină. Vedeau două femei tinere şi frumoase ! Care bărbat nu întoarce capul să se uite?

DIDINA. — Se uită totdeauna, cum se uită şi dupe mine, dar o femee cum se cade nu-i încurajează.

EMIL. — Şi Olga !... Asta !... Cucoana asta... ?

DIDINA, *scârbită.* — O...!...

EMIL. — Ţi s'a părut urâtă purtarea ei ?

DIDINA. — Nu pot să mă pronunţ, dor ori cum, prea atrăgea atenţia, şi eu sunt tânără şi eu cred că sunt destul de bine, dar nimeni nu şi-a permis să mă salute cu o discreţie ireverenţioasă.

EMIL. — O salutau mulţi !...

DIDINA. — Numai bărbaţi, care îi făceau semne !

EMIL. — Ii făceau semne ?

DIDINA. — Da. Ori îşi ţuguiau buzele... Ori îi făceau cu ochiul. Şi ea la fel !...

EMIL. — Făcea cu ochiul ?

DIDINA. — Ba, s'a găsit chiar cineva să vrea s'o oprească, până a prins de veste că e cu mine.

EMIL. — Şi care era atitudinea ei?

DIDINA. — Era încântată !

EMIL. — Şi tu nu i-ai spus nimic ? Ea ce spunea ?

DIDINA. — Că sunt prietenii bărbatului ei ! Mă mira. Nici unul dintre prietenii tăi nu cutează să mă acosteze când sunt singură pe stradă.

EMIL. — Au acostat-o ? *(îşi pierde cumpătul).* Fir'ar a dracului !

DIDINA, *surprinsă de atitudinea lui.* — Dar... tu ce ai de te superi ? Şi-a ţuguit buzele şi la tine ? Ţi-a făcut şi ţie cu ochiul !...

EMIL. — Mie ? Cum o să 'ndrăsnească ? Aş fi asvârlit-o cât colo.

DIDINA. — Atunci nu înţeleg dece te enervezi.

EMIL. — Pentrucă e nevasta unui bun prieten şi nu-mi place să ştiu că l-a făcut ridicol. Şti, zău, nu mi-ar fi trecut prin cap că femeia asta să fie atât de stricată.

DIDINA. — Şi, când te gândeşti că s'au luat din dragoste.

EMIL. — Din ce ?

DIDINA. — Din dragoste.

EMIL. — Cum, din dragoste ?

DIDINA. — Cum se iau doi oameni din dragoste.

EMIL. — De unde şti tu că s'au luat din dragoste ?

DIDINA. — Mi-a spus-o ea. Se iubesc foarte mult.

EMIL, *pauză.* — Când ţi-a spus ea asta ?

DIDINA. — Când am vorbit împreună, şi pe urmă chiar adineauri am dat, peste ei sărutându-se.

EMIL, *încremenit.* — Unde ?

DIDINA — Aici !... *(arată divanul)*

EMIL. — I-ai găsit tu pe ăştia amândoi sărutându se?

DIDINA. — Da... Dece te miri ? Nu sunt bărbat şi nevastă ?

EMIL, *zăpăcit.* — Bine, sunt ei bărbat şi nevastă, cum eşti tu nevasta ei... dar ea nu e nevasta lui şi el e bărbatul meu, şi în sfârşit... nu trebuie să se sărute.

DIDINA. — Nu văd nici o dificultate.

EMIL. — N'au văzut nici ei, — pobabil. Totuşi asta nu pot să admit, *(se enervează)* Casa mea nu e casă de rendez-vous ca să vină oamenii de-afară să se pupe înăuntru.

DIDINA, *muşcată de îndoială.* — Nu cumva îţi place şi ţie această florăreasă !?

EMIL. — Nu văd din ce deduci !...

DIDINA. — Din supărarea ta subită şi din enervarea care te-a cuprins aşa de-odată.

EMIL. — Eu, enervat? Vezi tu la mine vre-o schimbare, vre-o atitudine care să dea de bănuit ? Eu sunt foarte calm ! Iar începi cu închipuirile tale !...

DIDINA. — Nu e nici o închipuire. E foarte clar. Te-ai enervat adineauri când ţi-am spus cum se poartă pe stradă, şi te-ai enervat acuma când ţi-am spus că s'a sărutat cu bărbatul ei.

EMIL. — Eşti extraordinară.

DIDINA. — Când o femee îţi place, şi vrei să-i faci curte, natural că te sâcâe auzind cum se poartă cu lumea din afară şi cum se sărută cu bărbatul ei.

EMIL, *plictisit.* — Lasă-mă în pace ! Lasă-mă ! Se vede bine că eşti soră cu Matei şi că amândoi sunteţi copiii unui fost procuror *(intă Matei din dreapta).*

SCENA XVI

DIDINA, EMIL, MATEI

MATEI, *încântat, radios.* — Gata !

EMIL. — Uite-l şi pe ăsta ! Tu mai lipseai pe capul meu.

MATEI. — Nici n'aţi băgat de seamă când m'am strecurat la telefonul de-alături.

EMIL. — Lasă-mă în pace!Lăsaţi-mă în pace! Eşi afară !

MATEI, *calm şi pedant.* — Domnule Emil... am vorbit cu Piteştii !

EMIL. — Ce-ai făcut, omule ? Dece nu te astâmperi ?

MATEI. — Poliţia locală mi-a comunicat, că acolo nu există nici un avocat Bungrăzescu.

EMIL, *hotărît.* — Minte !

MATEI. — O instituţie, când vorbeşte cu judecătorii? Poliţia ?

EMIL. — Minte ! Minte şi poliţia şi telefonul şi telegrafu şi primăria şi percepţia ! Minte ! Mint toţi... şi ăştia s'au pupat... şi eu am înebunit ! *(revenindu-şi)* Ce-ai făcut, mă ? Ce te-ai apucat să faci ? Ai întrebat acolo de un avocat Bungrăzescu ! Cine ţi-a spus ţie, că ăsta e avocat ? Avocat sunt eu ! Ăsta nu e avocat ! Ăsta e... *(caută, zăpăcit)* ...popă !... Nu !... E... ăsta... inginer ! La Piteşti există un inginer Bungrăzescu... şi ăla... e ăsta! *(răsuflă uşurat).*

MATEI, *contrariat.* — Da ? Atunci e altă chestie !

EMIL. — Vezi ? Ei, acuma că te-ai lămurit, cară-te !

MATEI. — Nici nu m'am lămurit, nici nu mă car ! Pentrucă mai e ceva.

EMIL. — Mai e ceva ? Sigur ! Trebuie să mai fi născocit ceva.

MATEI. — Am vorbit şi cu Vasile.

EMIL. — Care Vasile ?

MATEI. — Vasile, bărbatul Mariei !

EMIL, *complect strivit.* — Na !

MATEI. — Şi Vasile mi-a indicat florăria în chestie. Am telefonat şi la florărie !

EMIL, *disperat.* — Cine dracu m'a băgat într'o familie cu judecători de instrucţie.

DIDINA, *foarte atentă.* — Şi ?

MATEI. — Mi s'a răspuns dela florărie că într'adevăr

au avut o vânzătoare, Olga, pe care au dat-o afară pentru că cocheta cu clienţii magazinului.

EMIL. — Au dat-o afară ?

DIDINA. — Asta e ! Ea e ! Asta !

MATEI. — Nu e asta !

EMIL, *încântat.* — Aşa, da ! Bravo Matei ! Nu e asta ! *(Didinei).* Auzi ? Asta ştie. Nu e asta. Bravo Matei ! Bravo. El e judecător de instrucţie şi se pricepe în cercetări. Bravo Matei !

MATEI. — Nu e asta ! Pe asta de-aici o chiamă Olga Bungrăzescu...

EMIL, *radios.* — Bravo, Matei !

MATEI. — ...şi pe aialtă, dela florărie, o chiamă Olga Frasin...

EMIL. — Bravo, Matei !

MATEI. — ...asta e măritată cu Bungrăzescu...

EMIL. — Bravo, Matei !

MATEI. — ...cealaltă e nemăritată ..

EMIL. — Bravo, Matei !

MATEI. — ...şi trăeşte cu un avocat care i-a luat o cameră la hotel Palace !

EMIL, *consternat.* — Du-te dracului Matei !

DIDINA, *încremenită.* — Un avocat ? Emil !

MATEI. — Vezi dar că în orice caz nu poate fi asta pentrucă Bungrăzescu, cum spune Emil, e inginer !

EMIL. — Bine, bine ! Acum c'ai isprăvit, du-te !

MATEI. — Nu mă duc, că n'am isprăvit.

EMIL. — Mai e... ceva ?

MATEI. — Mai vreau să ştiu ce fel de inginer e domnul acesta care îţi stă doar o zi în casă şi nu se dă în lături s'o batjocorească !

EMIL, *prăpădit.* — Batjocorească ! El ?... Casa ?... Didino !

DIDINA. — Cine e avocatul... Emil ?

EMIL, *scos din fire.* — Cu cine mi-a batjocorit casa, Didino ! *(amândoi se uită unul la altul căutând să înţeleagă)*

MATEI. — Simplu ! Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă !

CORTINA

ACTUL AL TREILEA

Acelaş decor. In aceeaş zi, după o oră-două.

SOENA I

BUNGRĂZESCU, OLGA, MARIA, DIDINA

(La ridicarea cortinii nu e nimeni în scenă. Apare Bungrăzescu, gata de plecare, cu pardesiul pe el şi cu pălăria pe ceafă. Il urmează Olga, gata şi ea de plecare. Coborând din stânga, se furişează amândoi spre eşirea din fund. Aud paşii Mariei şi se reîntorc, fuga, ca să dispară tot prin stânga. Maria intră când, din dreapta, vine Didina foarte agitată)

DIDINA. — Unde e conaşul ?

MARIA. — A eşit. Era foarte necăjit şi spunea că se duce să-l caute pe conaşul Matei.

DIDINA. — Bine. Du-te. *(Maria ese, după ce a aprins lămpile care luminează toată scena. Didina, enervată, urcă şi se opreşte un moment în vestibul. Apoi coboară în scenă tocmai când Bungrăzescu şi Olga apar din nou ca să plece. Văzând-o pe Didina, amândoi vor să dea înapoi, dar nu poate fugi decât Olga, pentrucă Didina l-a văzut pe Bungrăzescu. Acesta îşi scoate pălăria şi, cu o amabilitate prefăcută şi un râs silit, îngână câteva cuvinte fără înţeles)*

SCENA II

DIDINA, BUNGRĂZESCU

BUNGRĂZESCU. — Eu... noi... nevastă-mea şi cu mine... am fi vrut să plecăm, fără să vă mai deranjăm !... Emil nu e acasă ?

DIDINA. — Emil s'a dus să-l caute pe Matei. *(amabilă)* Ce face doamna ?

BUNGAĂZESCU. — Mersi. Bine. Vrea şi ea să plece.

DIDINA. — Mai sunt câteva ore până la plecarea trenului.

BUNGRĂZESCU. — Da ? Mai bine ! Cu cât eşti mai de vreme la gară, cu atât eşti mai sigur că nu scapi trenul.

DIDINA, *preocupată.* — Imi pare foarte rău de ceeace s'a petrecut astăzi, mai cu seamă că s'a întâmplat să se întâmple tocmai în casa noastră.

BUNGRĂZESCU, *făcând pe indiferentul.* — O !...

DIDINA. — Au fost lucruri foarte neplăcute pentru dumneata.

BUNGRĂZESCU. — Pentru mine ?... A, da !... Ce vreţi ? Omul însurat trebue să le suporte. Am cunoscut odată pe cineva căruia altul i-a luat nevasta şi n'aveţi idee cât de rău îi părea !

DIDINA. — Cred şi eu !...

BUNGRĂZESCU. — Da, dar nu pentru ce crezi dumneata. Ii părea rău că, cel care i-a luat'o, o să i-o trimeată înapoi.

DIDINA. — La dumneata nu e cazul.

BUNGRĂZESCU. — Nu e !...

DIDINA.— Probabil că simple cochetării care încurajează... fără urmări...

BUNGRĂZESCU. — Câtă vreme mă iubeşte numai pe

mine, puțin îmi pasă de ceeace face cu alții. Trebue să știți că în realitate femeia nu iubește decât pe un singur om, dar îi dă mai multe nume !

DIDINA. — Cum văd, ești un soț... primejdios de comod.

BUNGRĂZESCU. — La femei nu mă interesează trecutul.

DIDINA. — Bine... dar marchizul e prezentul... !

BUNGRĂZESCU. — Ah ! Marchizul e așa de trecut, în cât e pe cale să și putrezească...

DIDINA. — Prin urmare, ceeace ai auzit te lasă rece?

BUNGRĂZESCU. — Nu se teme nimeni de prezența marchizului, de oarece marchizul e totdeauna absent...

DIDINA, *chinuită de un mister.* — Iartă-mă dacă sunt indiscretă, dar nici odată n'am avut vreme să te întreb cine e nevasta dumitale?

BUNGRĂZESCU. — Cine e?... Ce? Vă face impresia că nu e?

DIDINA. — Cum se numea dânsa ca fată.

BUNGRĂZESCU. — Ca fată ?... *(repede)* E fata unui angrosist de vinuri din Pitești... Era la un magazin... adică... într'un magazin, unde făcea târgueli. M-a văzut, am văzut-o, m'a plăcut, mi-a plăcut și ne-am luat.

DIDINA. — Foarte drăguță femee !...

BUNGRĂZESCU, *cu inima la loc.* — Nostimă ! Așa e?

DIDINA. — Trebue să fi fost foarte mult curtată în orașul ei.

BUNGRĂZESCU, *iar intră la grije.* — In orașul ei ?... Da ! Probabil.

DIDINA. — Cum... „probabil" ? Vorbesc de când era fată.

BUNGRĂZESCU. — Ați cunoscut-o ca fată ?

DIDINA. — Eu nu, dar dumneata.

BUNGRĂZESCU. — A, da ! Eu ! Dar pe urmă n'a mai fost !

DIDINA. — Și acuma bănuesc că trebue să fie foarte anturată !...

BUNGRĂZESCU. — Ca toate femeile. Dar sunt unele femei, — și dumneata, de pildă, faci parte dintre ele, — care duc în privire scutul virtuții lor.

DIDINA, *simplu.* — Eu cred că te înșeli !

BUNGRĂZESCU, *serios, mirat.* — Da ? Cum ? adică să mă fi înșelat asupra d-tale. *(își scoate pardesiul și-l aruncă pe divan)* Aș regreta toată viața mea că nu m'am folosit de prilejul ce mi s'a oferit, pentru că dacă nu primești dragostea când ți se oferă, o ceri mai târziu când nu mai vrea ea de tine. Totul e să știi să prinzi clipa din sbor.

DIDINA, *cochetând, cu ironie.* — Poate că n'a trecut încă, sau a trecut și n'ai băgat de seamă.

BUNGRĂZESCU, *neîncrezător.* — Că, glumești ?

DIDINA. — De loc, dar nu e mai puțin adevărat că nevasta dumitale ar fi singura piedică. Cu nici un preț nu m'aș uita la un bărbat însurat.

BUNGRĂZESCU. — In cazul acesta aș divorța! Da?... Vrei să divorțez și încă repede de tot ?...

DIDINA. — Cum ?... *(ironică)* Din pricina mea?... *(cu scârbă)* O !... *(și instinctiv aruncă privirea spre fund pe unde tocmai trece Maria)* Bine !... Divorțează ! Îți dau timp.

BUNGRĂZESCU. Am pierde timpul. Sunt ca și divorțat, pentru că... nu sunt însurat de loc !... *(și face haz)*

DIDINA, *surprinsă și încântată că începe să pătrundă misterul)* Ah !...

BUNGRĂZESCU, *uitându-se prin toate părțile.* — Comit o indiscreție !

DIDINA. — Cum ? Olga nu e nevasta dumitale ?

BUNGRĂZESCU. — Nu e !...

DIDINA. — Atunci cine e ?

BUNGRĂZESCU. — Nu știu.

DIDINA. — Bine, dar ai adus-o dumneata.

BUNGRĂZESCU. — Și pe mine cine m'a adus ?

DIDINA. — Ai venit singur !

BUNGRĂZESCU. — Cu gândul să rămân o clipă. *(pasionat)* Și n'am mai putut să plec !...

DIDINA, *trece ușor.* — Da, dar tot nu pot să înțeleg venirea acestei femei în casa mea !

BUNGRĂZESCU. — Ai s'o înțelegi. Pentru ca să mă împiedice să rămân, Emil, bunul meu prieten din copilărie, a scornit că sunt însurat. Trebuia să admit, ca să nu-l dau de gol, în vreme ce insistențele dumitale deveneau atât de încurajatoare, în cât cu riscul unei aventuri primejdioase mi-am inventat o nevastă cu care să mă înapoiez aici.

DIDINA. — Și cine e Olga ?

BUNGRĂZESCU. — Prima femee pe care am găsit-o și care s'a învoit, ușor, la o asemenea situație.

DIDINA. — Emil o cunoștea ?

BUNGRĂZESCU, *puțin cam aiurit.* — Nu !...

DIDINA. — Atunci cine este avocatul care o întreține la Hotel Palace ?

BUNGRĂZESCU, *complect dezorientat.*—Un avocat?... Nu știu !... Nici n'am întrebat-o !... O, doamnă ! sunt atâția avocați în București...

DIDINA. — Atunci fi bun te rog și roag-o să coboare până aici ! După câte mi-ai spus, am nevoie de-o lămurire complectă. *(Bungrăzescu nu se mișcă)* Chiam-o, te rog !...

BUNGRĂZESCU, *cu pasiune.* — Da, dar nu înainte de a-mi fi spus ultimul cuvânt !

DIDINA, *cu un zâmbet de dispreț.* — A, da !... Dar utie ce e!... Mi-e teamă să nu fac geloasă pe... Maria!...

BUNGRĂZESCU. — Maria ?

DIDINA. — Biata fată ! Pentru cinci sute de lei, nici n'a încercat să simuleze. *(Bungrăzescu umilit, lasă privirea în jos, când de sus Olga, apare foarte palidă și enervată)*

SCENA III

DIDINA, BUNGRĂZESCU, OLGA

OLGA, *venind.* — Ce bine e că vă găsesc singură.

DIDINA, *puțin mai amabilă.* — Trimisesem să te cheme.

OLGA, *jos.* — Atunci s'a potrivit bine. Imi pare rău de tot ce s'a petrecut. Uite și bărbatul meu știe...

DIDINA. — E de prisos. Știu că nu ești nevasta lui?

OLGA, *surprinsă.* — Știți ??

BUNGRĂZESCU. — Da !...

DIDINA. — Nici n'aveți în deget inelul de alianță. Dar nu face nimic. Aș vrea să știu însă cine e avocatul cu care trăești dumneata ?.. Domnul Bungrăzescu mi-a spus că e Emil al meu, *(se uită la el, ca să surprindă vre-un semn. Bungrăzescu, în imposibilitate de a-l face, rămâne calm așteptându-se la orice)*

OLGA. — Ai spus dumneata ?

BUNGRĂZESCU, *hotărît.* — Nu !...

OLGA, *liniștită.* — M'aș fi mirat.

BUNGRĂZESCU. — Doamna Strâmbuleanu, a aflat de un avocat, dar în București sunt atâția avocați...

OLGA. — Numai eu câți cunosc !

DIDINA, *mulțumită că și-a risipit îndoiala.* — Adevărat ?

OLGA. — Asta e soarta noastră, să cunoaștem cât mai mulți bărbați și toți sunt la fel !...

DIDINA. — Atunci de ce îi schimbați într'una ?

OLGA. — Tocmai de aia, ca să găsim pe unul care să nu semene.

DIDINA. — Și, pentru că nu-l găsiți, găsiți cel puțin o scuză. Spune-mi, te rog, — cred, că n'ai să te superi și n'ai dece să te ferești, dacă l-ai cunoscut pe Emil mai dinainte ?

OLGA. — Niciodată !...

DIDINA. — Dar... știu eu... de când ești la noi ți-a făcut curte ?

OLGA. — Nu.

DIDINA. — Pe un om obișnuit să stea cu nasul vârât în dosarele prăfuite al tribunalelor, putea să-l turbure apariția vaporoasă a unei femei... nostime !...

OLGA. — Nu! Când vă are pe dumneavoastră.

BUNGRĂZESCU. — Sunt cu totul de părerea ei !...

OLGA, *inconștientă.* — Cum ? Va să zică ești de părere că dumneaei e mai bine decât mine ! *(Didinei)* Să nu-l credeți doamnă, dar vrea să fie politicos. *(lui Bungrăzecsu, răstită)* Du-te de ia geamantanul.

DIDINA, *liniștită.* — Duceți-vă. N'aș vrea să fiu pricina unei scene de gelozie... *(esc, în odaia ei. Olga și Bungrăzescu sunt pe scară)*

BUNGRĂZESCU. — Te-ai ținut bine, dar până la urmă n'ai putut să nu-ți dai în petic!

OLGA. — Da' mă iei de nevastă ?

BUNGRĂZESCU. — Nici vorbă că te iau ! *(ese stânga pe scară)*

SCENA IV

OLGA, MARIA *(care vine din fund)*

OLGA. — A ! Mario ! Unde e bărbatul dumitale ?

MARIA, *obrasnică.* — Ce vrei cu el ? Ai pus ochii pe el ?

OLGA. — Ce 'nseamnă obrăsnicia asta ? Vreau să ajute să-mi ducă geamantanul.

MARIA. — Da' singură nu poți să ți-l duci ?

OLGA. — Nu ți-e rușine ? Așa vorbești tu cu o cucoană ?

MARIA. — Care cucoană ?

OLGA. — Eu ! Ce, eu nu sunt cucoană ?

MARIA. — De !... ăi fi pentru dumnealor, dar eu și Vasile te știm cine ești.

OLGA. — Cine e Vasile ?

MARIA. — Vasile... de !... Vasile, pe care îl cinsteai când ți-aducea scrisorile din oraș.

OLGA. — Mie ? Ce scrisori ? Unde scrisori ?

MARIA. — La florărie. Ce te faci că nu știi ?

OLGA. — Minte. Eu sunt din Pitești.

MARIA. — Ce-are aface ? Eu sunt de la Comana și m'am făcut servitoare la București. Dumneata ai nimerit-o mai bine.

OLGA. — Obrasnico !

MARIA. — Uite, Vasile e aici, dacă vrei ți-l aduc să-l vezi

OLGA. — Nu țiu de loc.

MARIA. — El te-a văzut și mi-a spus că, odată, l-ai trimes cu o scrisoare la unul care i-a spus ca să-ți spue că nu e acasă.

OLGA. — Cum ? Și era ?

MARIA. — Se vede că era, dacă i-a spus chiar el !

OLGA. — Mizerabilul ! Știu eu ! Trebue să fi fost la maiorul de pe strada Lucaci.

MARIA. — Ei !... Vezi, că te-ai prins... cucoană !

OLGA. — Cum m'am prins ? Ce ? Nu poate să stea un maior pe strada Lucaci ? S'o fi dus pentru alta.

MARIA. — Da... dar cum știi că e ăla unde l-ai trimes pe Vasile ?

OLGA, *încurcată.* — Ascultă Mario, mie vorbă multă nu-mi place. Tu ești fată bună... îți dau cinci sute de lei ca să taci din gură.

MARIA. — Mulțumesc.

OLGA, *se caută în poșetă.* — Uite... că nici n'am.

MARIA. — Cum o să ai ? Ca să-i capeți trebue să taci din gură !

OLGA, *pe scara care duce la ei.* — Traiane !... *(vine Bungrăzescu)* Uite, să-i dăm femeii ăștia cinci sute de lei. *(Maria, râzând, ese prin fund)*

BUNGRĂZESCU. — Iar ? Păi i-am mai dat odată !...

OLGA. — Afurisita ? Și mai voia încă cinci sute ! Auzi colo ! O mie de lei !... Păi... eu să am o mie de lei... *(nu se mai aude ce spune pentrucă au dispărut repede amândoi)*

SCENA V

MATEI, EMIL *(vin amândoi prin fund)*

MATEI, *categoric* — Nu știu.

EMIL. — Ai afirmat adineaurea și ești destul de serios ca să nu comiți o calomnie...

MATEI. — Cred... că te-ai convins de mine.

EMIL. — Tocmai. Pentrucă nu glumești și pentrucă ceeace spui, se întemeiază totdeauna pe convingeri absolute, spune-mi ce s'a petrecut aicea ?

MATEI. — Despre cine e vorba.

EMIL. — Despre Bungrăzescu. Ai spus că mi-a batjocorit casa. *(Matei tace)* Matei ! Tăcerea ta mă înspăimântă.

MATEI. — Nu pot să-ți spun nimic. Secret profesional !

EMIL. — Ai văzut tu cu ochii tăi ?

MATEI. — Nu.

EMIL. — Dar atunci ?

MATEI. — I-am smuls mărturisirea.

EMIL. — Lui ?

MATEI. — Ei !...

EMIL, *înspăimântat.* — Va să zică... *(se dă înapoi cu ochi holbați)*

MATEI. — M'a implorat să nu spui nimic, din pricina bărbatului ei !... *(calm)* Secret profesional.

EMIL, *incrementit.* — Am priceput tot! Am priceput !... Nu e secret profesional ! Olga nu poate fi pentru că n'ar fi avut dece să-ți facă astfel de mărturisiri; doar Bungrăzescu îi este bărbat. *(furios)* Atunci e... *(merge în stânga și strigă)* Didino ! Didino ! Didino! *(pe scară, sus, apare Bungrăzescu speriat)* A! Dumneata ! Poftim jos !... *(Bungrăzescu coboară repede treptele. Emil îl apucă de piept)*

SCENA VI

BUNGRĂZESCU, EMIL, MATEI

BUNGRĂZESCU. — Ce e, Emil dragă ? *(rămâne jos la scară).* Te-ai întors ?

EMIL, *sguduindu-l.* — Știu tot !... Am aflat tot ! Te-ai purtat în casa mea, ca un măgar ! *(Matei se așează pe un scaun și fumează)*

BUNGRĂZESCU. — Dacă știi... nu-ți mai ascund nimic...

EMIL. — Vasă zică mărturisești ?

BUNGRĂZESCU. — Da !... *(Emil e furios)* Ce vrei ? Nu suntem vinovați nici eu, nici ea... Nu trebuia să ne pui în contact direct unul cu altul !...

EMIL, *potolit.* — Pleacă !... Pleacă imediat... du-te ! *(apare Olga)*

SCENA VII

EMIL, BUNGRĂZESCU, MATEI, OLGA

OLGA. — Ce e ? Ce vă certați ? *(nu răspunde nimeni. Atunci ea coboară și întrebând cu ochii pe Bungrăzescu)* Ce e ?

BUNGRĂZESCU, *încet când ea e lângă el.* — A aflat de ceeace s'a petrecut între noi astă noapte...

OLGA, *speriată.* — A aflat ?...

BUNGRĂZESCU. — Știe tot ! Nu credeam să te iubească așa de mult.

OLGA. — Săracul ! *(Emil ridică ochii și o vede. Atunci ea se apropie)* Îmi pare rău ! Nu credeam că ai să suferi atâta !

EMIL, *mirat.* — Cum ? Toată lumea știe !

OLGA, *jenată.* — Numai noi ! N-a văzut nimeni !...

EMIL. — Atâta mai lipsea, să deschidă și fereastra. Ferestrele ! A !... Pentru că am avut nenorocita idee să sparg un geam când mă certam cu ea !... *(cu dispreț, lui Bungrăzescu)* Am spart un geam ca să-mi intri, dumneata, pe fereastră.

OLGA, *ca să spună ceva.* — Ce vrei ?... Așa a fost să fie !... Nu cred să fie atât de condamnabilă o femee care nu rezistă unui îndemn scârbos.

EMIL, *indignat.* — Ei asta îmi mai trebue mie acuma : să-mi faci și dumneata morală. Intervenția dumitale pune vârf la toate. Hai, plecați!

OLGA. — O să plecăm. Am și spus c'o să plecăm... dar n'aș vrea să crezi...

EMIL, *furios.* — Isprăvește și pleacă. Du-te.

OLGA, *lui Bungrăzescu.* — Să ne luăm geamantanul. *(urcă scara amândoi)* Nu te vâra așa în mine că vede și se irită. *(dispar sus)*

SCENA VIII

EMIL, MATEI

EMIL, *lui Matei).* — Ei, domnule Matei, nu mai ai nevoe să-mi spui nimic. N'am siluit conștiința dumitale de magistrat, gelos pe secretul lui profesional. Convingerea mi-am făcut-o singur. Nu e un secret profesional. E un secret de familie, și ca frate ai vrut să ascunzi lucrurile. Mizerabilul ăsta mi-a batjocorit casa cu Didina

MATEI, *surprins.* — Și cu Didina ?

EMIL, *mirat.* — Cum? „Și cu Didina?“ *(categoric)* Didina ! Sigur ! Chiar din ceeace ai afirmat tu, reesea clar că e vorba de Didina.

MATEI. — Pardon...

EMIL. — Și el la rândul său mi-a mărturisit că e vorba de Didina.

MATEI. — Să nu fie o eroare judiciară.

EMIL. — Ia, lasă-mă în pace cu nebuniile și cu tâmpeniile tale. Ce eroare? De unde eroare? In casa, asta

sunt acuma două femei : Olga şi Didina. De Olga nu poate fi vorba pentru că ştii şi tu că Olga e nevastăsa !... Prin urmare e Didina !

MATEI. — Da, dar ai uitat să numeri. Sunt trei !

EMIL. — Trei ? Olga, Didina, şi... *(surprins)* Maria!...

MATEI. — Dela mine n'a eşit nici o vorbă.

EMIL, *mirat.* — Cum ? Maria ? Maria jupâneasa noastră? N'am priceput, eu, bine? Ori poate vrei, acuma, într'un moment de luciditate, să dregi lucrurile?

MATEI. — Crezând că cucoana s'a purtat ca o jupâneasă n'a fost decât jupâneasa care..

EMIL. — ...s'a purtat ca o cucoană !

MATEI. — Da !

EMIL. — Nu. Imposibil. Spui asta ca să mă liniştesti şi ca să-mi risipeşti bănuelile.

MATEI. — Chiam-o.

EMIL. — Matei, nu pot să vâr slugile într'o chestie...

MATEI. — Chiam-o !

EMIL. — Matei, nu pot să vâr slugile într'o chestie...

MATEI. — Chiam-o!

EMIL. — ...atât de intimă !

MATEI, *furios.* — Chiam-o, când îţi ordonă judecătorul de instrucţie, altfel dau mandat de aducere !

EMIL, *iluminat, fuge în vestibul şi strigă.* — Mario ! Mario ! *(apoi coboară şi Maria intră imediat)*

SCENA IX

Aceaşi, MARIA, DIDINA

MARIA. — M'aţi chemat, conaşule !

EMIL. — Da, Mario ! Trebue să-mi spui tu acuma un lucru care să mă liniştească. Spune-mi dacă s'a petrecut ceva între tine şi domnul Bungrăzescu.

MARIA, *cu o jenă agasată.* — Iar ? Eu ştiam că sunt lucruri care nu se spune, mai cu seamă că Vasile tot nu ştie !

EMIL, *nerăbdător.* — Cine e Vasile ?

MARIA. — Bărbatul meu !...

EMIL. — Şi ce-mi pasă mie de bărbatul tău !...

MARIA. — Imi pasă mie, conaşule, pentrucă la noi nu ca la boeri. La noi, când află bărbatul, ne cotonogeşte.

EMIL, *nerăbdător.* — N'o să afle. Spune !

MARIA. — Mă mir şi pentru ce mă tot întrebaţi atâta ? Conitele, pe unde am slujit, făceau asta toată ziua şi nu se mai supăra nimeni !...

EMIL, *radios.* — Va să zică de tine era vorba ? La Maria făceai aluzie Matei ? *(răcorit)* Bravo Mario ! Bravo !... *(Maria cască ochii nedumerită)* Să-ţi dea Dumnezeu sănătate. Bravo. *(scoate parale din buzunar).* Na, cinci sute de lei să-ţi cumperi ceva.

MARIA, *jenată.* — Mi-a mai dat şi domnul Bungrăzescu cinci sute...

EMIL. — Nu face nimic !... Ia şi dela mine !...

MATEI. — Un onorariu de o mie de lei !... *(se strâmbă)*

EMIL. — Iţi pare rău, dar tu nu poţi să faci ce-a făcut ea !

MATEI. — Să dea Dumnezeu să poţi, să faci tu, şi să câştigi mii de lei !

EMIL, *o ia de umeri, pe Maria, aproape s'o îmbrăţişeze.* — Tu ai făcut să-mi vie inima la loc.

DIDINA, *intră şi surprinde scena.* — Emil! Ce e asta? Te-ai molipsit şi tu dela musafirii noştri ?

MATEI. — Fi fără grijă. Justiţia era de faţă !

EMIL, *în culmea bucuriei.* — Dragă, tu nici nu ştii ce serviciu ne-a făcut această femee de serviciu. *(Mariei)* Şi când s'a întâmplat asta ? Eri ?

MARIA, *cu ochii în jos.* — Nu. Azi de dimineaţă, după ce a plecat Vasile.

EMIL, *mirat.* — Azi de dimineaţă !!? Păi... domnul Bungrăzescu n'a fost aici azi de dimineaţă. A venit abia la unu, la dejun.

MARIA. — Bine, dar a plecat de dimineaţă !..

EMIL. — Cum, de dimineaţă ?

MARIA. — A dormit aicea şi-a plecat de dimineaţă.

MATEI, *intervine.* — Era foarte natural. A dormit aicea şi de dimineaţă a plecat după treburi. Simplu ! Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă !

EMIL, *nedumerit.* — Cum ? Domnul ăsta a dormit azi noapte... aici !

DIDINA, *râde ironic.* — Cu... nevastă-sa !...

EMIL, *pricepând toată eroarea.* — Aha!

MARIA. — Da, conaşule. Da ce vă miraţi ? Dumneata n'ai dormit cu coniţa ?

DIDINA. — Du-te Mario. *(Maria ese).* Găsesc foarte inconvenabil să intrăm în detalii care nu ne privesc!...

EMIL. — Da... dar detaliile astea au ajutat să-mi vie inima la loc.

DIDINA, *cu ironie, cochetă.* — Te supără că prietenul tău a dormit cu... nevastă-sa ?...

EMIL, *sincer.* — Da de unde! Să le fie de bine! Ar fi fost mai rău dacă... *(lui Matei)* Tu ce mai stai? Ce mai vrei ? Mai du-te dracului că m'ai ofticat de când stai pe capul meu ! Hai ! Pleacă !. Ce mai aştepţi ?

MATEI, *lângă telefon.* — Să-mi răspundă Piteştiul...

EMIL. — Iar ?

MATEI. — Da. Poliţia locală cercetează dacă în oraşul Piteşti există un „inginer" Bungrăzescu !

EMIL. — Există! Când îţi spun eu că există, există! Crede şi nu mai cerceta !

MATEI. — O să vedem ! *(ese în dreapta)*

DIDINA. — Ascultă Emil, degeaba ascunzi. Ştiu totul chiar din gura lor.

EMIL, *speriat.* — Şti... tot ?

DIDINA. — Da. Şi nu sunt supărată de fel.

EMIL. — Nu eşti supărată de fel ? Tare sunt curios să aflu ce ştii ?

DIDINA, *numai lui.* — Încăpăţânarea ta, de a nu

primi pe nimeni în casă, te-a făcut să-l însori pe prietenul tău, crezând că nu-l voi primi şi cu nevastă-sa împreună. Atras însă, aci — de farmecul Mariei probabil — a născocit o femee pe care n'a cunoscut-o şi cu care s'a încurcat. Simplu ! Nu ?

EMIL. — Nimic nu-ţi scapă nici ţie ! Se vede că eşti soră cu Matei. Aşa e ! Ai ghicit !...

DIDINA. — Şi-ţi pare rău ?

EMIL. — Mie ? Din contra ! *(Bungrăzescu îmbrăcat şi cu geamantanul în mână coboară de sus)*

DIDINA. — Spune-i-o şi lui. Eu mă duc la dânsa. Biata femee se jeneză să mai dea cu ochii de noi.

EMIL. — Aşa e ! Mititica !!

SCENA X

EMIL, MATEI, BUNGRĂZESCU

BUNGRĂZESCU. — Imi pare bine. Te văd mai vesel!

EMIL, *râzând calm.* — Azi noapte ai dormit aicea.

BUNGRĂZESCU. — Da.

EMIL. — Cu Olga ?

BUNGRĂZESCU. — Credeam, că şti... de vreme ce-ai avut adineaurea o eşire atât de violentă.

EMIL. — Da !... De-aia... am avut-o ! Dar acum mi-a trecut.

BUNGRĂZESCU. — Probabil că ai aflat dela... Matei citire !... Dumnealui a descoperit...

EMIL. — Aş ! Matei nu descoperă niciodată ce trebue.

BUNGRĂZESCU. — Imi părea rău că te vedeam necăjit. Dar atitudinea dumitale, de acum, îmi arată că nu eşti supărat pe mine.

EMIL. — Din contra.

BUNGRĂZESCU. — E... o femee nostimă...

EMIL, *speriat.* — Cine?

BUNGRĂZESCU. — Olga !

EMIL. — A, da !...

BUNGRĂZESCU. — Cu care poţi petrece de minune, dar care nu merită să-ţi cheltueşti averea şi să-ţi ruinezi sănătatea.

EMIL. — Probabil că rămâi cu dânsa ?

BUNGRĂZESCU. — Nu.

EMIL. — Cum ? Nu plecaţi împreună ?

BUNGRĂZESCU. — Ba da! O să plecăm împreună, ca s'o conduc până la hotel.

EMIL. — Şi pe urmă ?

BUNGRĂZESCU. — Pe urmă... mă duc şi eu de unde am venit.

EMIL. — De unde ai venit ? Acum poţi să-mi spui.

BUNGRĂZESCU. — Dela... Piteşti.

EMIL. — Asta e o glumă ! Spune-mi adevărat.

BUNGRĂZESCU. — Ce nevoe, să ştii! Destul că'n casa dumitale am înlăturat buclucurile. Pe nevastă ţi-am liniştit-o; pe Olga o vezi cine e !...

MATEI, *intră şi umblă agitat.* — Probabil c'o să mă cheme la telefonul ăsta!

EMIL. — Numai pe bietul Matei nu l-ai liniştit. Uite-l cât e de agitat. Aşteaptă răspunsul dela Piteşti. I-am spus că eşti inginer şi-a pus poliţia de-acolo să cerceteze... !

BUNGRĂZESCU. — Da ? Telefonul de-aicea merge ?

EMIL. — Merge.

BUNGRĂZESCU. — Merge şi telefonul din odaia dumitale de lucru ?

EMIL. — Firește ! Sunt în legătură .

BUNGRĂZESCU. — Atunci dă-mi voie să telefonez de-acolo *(trece dincolo, lăsând geamantanul, când, sus pe scară apare Didina cu Olga)*

SCENA XI

EMIL, DIDINA, OLGA, BUNGRĂZESCU *(alături)* MATEI *(în fund)* MARIA

MARIA, *(venind prin fund)* Am adus maşina.

OLGA. — Adio, doamnă! *(lui Matei)* Adio domnule.

MATEI. — Vă sărut mâna doamnă... *(dar când să-i dea mâna, sună telefonul. O lasă şi dă fuga la aparat)* St ! Vă rog tăcere ! Liniște, vă rog ! Nu vorbeşte nimeni. *(ia aparatul în mână)*

VOCEA LUI BUNGRĂZESCU, *de alături în vreme ce ceilalţi pricep şi îşi reţin un zâmbet)* Allo ! Casa domnului Strâmbuleanu ?

MATEI. — Da.

BUNGRĂZESCU. — Aicea e Piteştiul ! Dorim să vorbim cu domnul magistrat Matei Pintenaru.

MATEI, *nerăbdător şi interesat.* — Da, da ! Chiar eu sunt ! *(face semne disperate să nu-l întrerupă nimeni)* Cine e acolo ?

BUNGRĂZESCU. — Poliţia din Piteşti. Allo ! Nu mă întrerupe domnişoară !

MATEI. — Allo !... Da !... Aud ! *(răstindu-se la cei din scenă)* Să nu ne întrerupă nimeni ! Să nu mă întrerupă nimeni !! *(în aparat)* Eu sunt ! Pintenaru.

BUNGRĂZESCU. — Aţi cerut informaţiuni asupra unui domn inginer Bungrăzescu din localitate ?

MATEI, *nerăbdător.* — Da !... Şi ?

BUNGRĂZESCU. — Avem onoarea a vă comunica de urgenţă că, da !... Avem aici la Piteşti... pe domnul inginer Bungrăzescu. Persoană foarte onorabilă.

MATEI. — Bravo ! Insurat ?

BUNGRĂZESCU. — Da. Cu fata unui angrosist de vinuri... O chiamă Olga ! Vă salut domnule magistrat!

MATEI, *radios.* — Mulţumesc ! Mulţumesc domnule! *(închide telefonul şi Bungrăzescu se strecoară repede în scenă, ascuns cu spatele de Emil care râde)* Ei !... Am descoperit totul.

EMIL. — Ce-ai descoperit, mă ! *(celorlalţi, râzând)* Ce-o fi descoperit ?

MATEI, *mândru.* — Nu pot să spun la toată lumea!

EMIL. — Spune-mi numai mie.

MATEI, *cu mâna întinsă.* — Dă-te la o parte. *(dă mâna lui Bungrăzescu)* Domnule inginer, te felicit şi sunt încântat. Piteştiul îmi răspunde, că eşti din Piteşti şi eşti inginer !

EMIL. — Nu-ţi spusesem eu ?

MATEI. — Cercetările nu se bazează pe simplele mărturisiri ale martorilor ! *(tuturor)* Hai ? Ce ziceţi? Nimic nu-mi scapă !

BUNGRĂZESCU. — Aşa e ! *(Olghii)* Să mergem ! *(Didinei)* Sărut mâna, doamnă ! *(lui Matei)* Adio, domnule judecător !

MATEI. — Mi-a părut foarte bine, domnule inginer Bungrăzescu. *(Cucoanele es, însoţite de Matei)*

BUNGRĂZESCU, *singur în scenă cu Emil.* — Adio, domnule Strâmbuleanu.

EMIL. — Nu ! Nu, adio ! La revedere, pentru că noi trebuie să ne mai vedem.

BUNGRĂZESCU. — Nu mai trebuie de loc !

EMIL. — Nici odată ?

BUNGRĂZESCU. — Nici odată !

EMIL. — Dar, în definitiv, cine eşti dumneata domnule ?

BUNGRĂZESCU. — Un om pe care l-ai inventat şi de care nu mai ai nevoe ! Noapte bună ! *(îşi strâng mâna, când din fund vine Matei)*

MATEI. — Haide, domnule, că te-aşteaptă cucoana.

BUNGRĂZESCU. — Viu ! *(dă să iasă)*

EMIL, *impresionat.* — Înainte de a pleca, spune-mi măcar atât : Cum te chiamă.

MATEI. — Asta e bună ! Cum să-l chieme !? Bungrăzescu !

BUNGRĂZESCU, *eşind.* — Uite! Ţi-a spus dumnealui!

MATEI. — Simplu ! Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă ! *(Şi cortina cade repede, în vreme ce Emil se uită după Bungrăzescu)*

S. A. D. R.

PUBLICAŢIUNE DE TEATRU ROMÂNESC

PĂCALĂ, snoavă în 4 acte de *Horia Furtună*

ALLEGRO MA NON TROPPO, comedie în 3 acte de *I. Minulescu*

DOMNIŞOARA NASTASIA, com. tragică în 3 acte de *G. Mih. Zamfirescu*

LUMINIŢA, piesă în 3 acte de *Ţicu Arhip*

OMUL CARE A VĂZUT MOARTEA, comedie în 3 acte de *Victor Eftimiu*

GREŞEALA LUI DUMNEZEU, piesă în 3 acte de *Caton Theodorian*

PAPAGALII, dramă în 3 acte şi un prolog de *Const. Rîuleţ*

CORIOLAN SECUNDUS, comedie în 3 acte de *Mihail Sorbul*

INCURCĂ LUME, comedie în 3 acte de *A. de Herz*

Sub tipar:

UN EROU, piesă în 3 acte de *N. Chiriţescu*.

ACTUL INTAIUL

ACTUL AL DOILEA

www.digibuc.ro

INCURCA-LUME

COMEDIE IN TREI ACTE de A. de HERZ

Această comedie care s'a reprezentat mai mult de două sute de ori, la Bucureşti şi în toată ţara, a mai avut, ca element de succes, şi pe autorul ei în fruntea distribuţiei. D-l A. de Herz a creat rolul lui *Emil Strâmbuleanu*, cu excelente posibilităţi de interpretare, cari l-au îndemnat, pe urmă, să mai joace şi în alte piese ale sale.

„Incurcă-Lume" este, până acuma, singura comedie de situaţie pe care a scris-o autorul „Păiajenului", şi a fost, fără îndoială o biruinţă teatrală pe care presa a înregistrat-o cu meritate elogii.

Aşa, de pildă, a doua zi după premieră *Iosif* Nădejde scrie în *„Adevărul"*:

„Două motive speciale de atracţie au umplut aseară sala Teatrului Mic, aşa cum n'am văzut-o nici odată până azi: întâi numele autorului piesei — A. de Herz — firmă de încredere, păr lăudat la care însă publicul ştie că se poate duce cu sacul mare; al doilea, faptul că unul din principalele roluri ale piesei urma să fie jucat chiar de autor.

„Publicul nu s'a înşelat în aşteptările lui. Comedia d-lui A. de Herz e amuzantă, vioae, veselă şi înveselitoare, iar actorul A. de Herz o revelaţie târzie a unui talent veritabil de comedie.

D-l A. de HERZ

„De data aceasta autorul *Păiajenului*, al lui *Mărgelus*, al *Omului de zăpadă* n'a mai zăbovit pe terenul comediei sentimentale unde lacrima se învecineaza cu surâsul şi unde efectul de comedie vine tocmai la timp pentruca să risipească tristeţea şi melancolia. In „Incurcă-Lume" autorul abordează comedia francă, vodevilul destinat numai să înveselească şi să trimită pe spectatori acasă in excelente dispoziţiuni".

D-l Emil D. Fagure semnează în „Lupta următoarele aprecieri:

„D-l A. de Herz are foarte desvoltat comicul situaţiunilor; ştie să încurce o acţiune comică şi conştient de puterile sale în această direcţie a scris pe *Incurcă-Lume* şi a încurcat-o aşa de bine în cât aproape să n'o mai poată descurca.

D-l Alexandru Kiriţescu scrie în „Cuvântul":

„D-l A. de Herz este un admirabil autor dramatic. Singurul nostru autor dramatic.

„Piesa e o farsă, un vodevil, fără nimic artificial, mecanic, loviturile se împletesc în chip firesc, scenele se succed fără să scârţâie, personagiile evoluiază cu o desinvoltură adorabilă, — e o improvizaţie la prima vedere, dar un lucru foarte dificil în fond. După „Păiajenul" e cea mai bine construită din piesele d lui de Herz".

„Dimineaţa" sub semnătura d-lui Tudor Teodorescu-Branişte publică:

„Incepând de alaltăeri seară, verva inepuizabilă a d-lui A. de Herz dăruieşte bucureştenilor bătuţi de atâtea necazuri, un lung şir de seri de mare înveselire.

„D-l de Herz rămâne cel mai autentic autor de comedii din câţi au încercat, în ultimele două decenii, acest gen atât de facil în aparenţă atât de dificil în realitate.

„Stăpânind deplin ceea ce în vocabularul premierelor se chiamă tehnica teatrală: cunoscând, adică, meşteşugul ciudat de a înlănţui, de la început pe spectator, de a-l face să râdă când râzi tu, să creadă ceeace crezi tu, să se mire când te miri tu; posedând toate tainele şi toate trucurile profesionale, d l de Herz se foloseşte de ele cu un real şi onest simţ al măsurii.

„Cu câteva uşoare exagerări *„Incurcă-Lume"* ar fi fost, fără îndoială, o farsă, — o farsă ilariantă aşa cum sunt cele mai multe din produsele teatrului pari-

zian de azi. O frumoasă onestitate literară l-a făcut să nu forţeze nota. In locul unei farse, d-sa ne-a oferit o foarte spirituală comedie. Omul de litere a făcut omului de teatru toate concesiile cerute de scenă, dar nu a mers pe calea concesiilor până la totala abdicare. *Incurcă-Lume* înseamnă, mai de grabă, o fericită împăcare între literatură şi scenă".

„Rampa", sub pana d-lui V. Timuş anunţă:

O seară mult aşteptată şi care a întrecut toate aşteptările.

O biruinţă bine meritată pentru eforturile susţinute ale excelentei companii a Teatrului Mic.

O recompensă copioasă pentru generozitatea cu care d. A. de Herz dăruieşte trei ore de bucurie, de râs cascadat, de bună petrecere.

Spectacolul nou şi ispititor de-a vedea pe autorul cel mai amuzant şi mai popular al zilei apărând el însuşi pe scenă — nù în amator care se amuză să înlocuiască pe unul din interpreţi — ci pentru ca să-şi creeze singur rolul de rezistenţă, e întregit de substanţa comediei însăşi.

O lucrare românească, cu alură de vodevil, cu un substrat însă care pune *Incurcă-lume* alături de cele mai strălucite şi mai valoroase lucrări franţuzeşti de gen.

D-l de Herz are aerul să spună: Incurcăturile ni le pricinuim singuri, inutil şi fără ca nimic şi nimeni să ne oblige.

O minciună-menită să ascundă un lucru ce ţi se pare dezagreabil, îţi va crea mult mai dezastruoase dezagramente decât vroiai să eviţi. Oricâte încercări, din partea oricui, nu vor reuşi să înlăture avalanşa năpraznică şi implacabilă a încurcăturilor. Şi cât de minunat sunt trasate tipurile, eroii acestei epopei a încurcăturii, a vodevilului însuşi, dacă vreţi.

In „Viitorul" scrie d-l Paul I. Prodan:

„Herz este prea cunoscut nouă. De-atâtea ori am avut prilejul să-i relevăm incontestabilele calităţi de meşteşugar şi talentul său atât de vioi, de sprinten, de agreabil. Cu aceleaşi însuşiri a scris trei acte ale unui vodevil care poate concura cu succes, cu toate piesele importante de acest gen.

Incurcă-Lume s'a bucurat de o excelentă interpretare în frunte cu autorul comediei. Alături de d-sa o serie de valoroase elemente a smuls aplauzele unui public încântat şi laudele criticilor teatrali.

Despre d-ra Leny Caller, comediana care şi până atunci dar mai ales de atunci încolo a făcut o glorioasă carieră, scrie d. Alexandru Kiriţescu în „Cuvântul":

„...într'o vânzătoare de florărie, dămuşcă aiurită şi fată bună a fost minunat de adevărată, cu mijloace foarte simple, cu replici svârlite cu un ton familiar, dar cari au stârnit hohote de râs, cu tăceri eloquente şi hilariante, rolul său n'a fost mare, dar a făcut din el o mică capodoperă de compoziţie şi pitoresc. N-a scăpat nici un moment teatral, n'a neglijat nici un efect. Bravo, bravo, din toată inima".

Incurcă-Lume intrat în repertoriul teatrelor noastre îşi ia locul, cu cinste, în seria editată de S. A. D. R.

QUARANTA

PREŢUL LEI 30